

Afgangprojekt HDR

SIKKERHEDSSTILLELSER I VIRKSOMHEDSORDNINGEN

2022

Forfattere:

Rasmus Rasmussen

Morten Mølgaard

Vejleder:

Jonas Grud Henriksen

Afleveret:

Maj 2022

Aalborg Universitet

Abstract

This project investigates the Danish business tax act and the changes made to it in 2014 and 2016. The business tax act was first established as a part of the personal tax law in 1987. The act gave self-employed individuals similar opportunities as business run as corporations. Among other things, it became possible to save any profit in the business at an on-account rate at the same level as the corporate tax rate. In order to be suitable for the business tax act, there were a number of demands to be met, such as having a total separation between the private economy and the business economy.

Through the years, the government became aware of an unintentional use of the business tax act, which led to the L200 bill introduced in 2014, and later in 2016, the L123 bill was introduced. The laws meant that it was no longer possible for self-employed business owners using the business tax act to use company assets as collateral for private debt. Additionally, the capital account had to be positive in order for the saving opportunities could be exploited. To make it less beneficial to put private debt into the company, they increased the interest correction rate as well.

Since 2014, there has been many tax rulings related to collateral, as the phrasing in the first law, the L200, did not specify when there was a case of collateral. These ambiguities were more accurately described in the L123.

This project enlightens the effect of the two laws by doing analysis of tax messages related to L200 and L123. The analysis of the tax messages shows that the terms of when it is allowed to make collateral with assets in the business tax act are limited. In all the cases, it is emphasized that a collateral is not allowed to become a benefit for the self-employed business owner's private economy.

Finally, the project specifies what consequences the introduction of the L200 and L123 has had on self-employed business owners. Furthermore, it is also assessed whether the law changes are in accordance with the intentions of the original corporate Danish business tax act.

Indholdsfortegnelse

Abstract	1
Indledning	5
Problemformulering	6
Afgrænsning	7
Metode.....	7
Forkortelser	8
Retskildehierarki	9
Hierarkisk opbygning af domstolene	10
Skatterettens retskilder	10
Virksomhedsskatteordningens historie	11
Virksomhedsskatteordningens elementer.....	12
Indskudskonto	12
Rentekorrektion.....	15
Kapitalafkastgrundlag	17
Mellemregningskonto	19
Hæverækkefølgen	20
Delkonklusion	21
Lov nr. 992	22
Baggrunden for indførelsen	22
Sikkerhedsstillelser	23
VSL § 10 stk. 6.....	24
Værdien af sikkerhedsstillelsen.....	25
Beskatning af foretaget sikkerhedsstillelse	26
Sikkerhedsstillelser	27
Kaution	27
Ejerpant	27
Pengeinstitutternes modregningsadgang	28
Virksomhedspant.....	28
Solidarisk hæftelse	29
Alskyldserklæring	29
Indskudskontoen	29
Udnyttelse af ordningen før L992.....	30

Opsparing af overskud 11. juni 2014 – 31. december 2017	30
Bagatelgrænsen	31
Opsparing fra 1. januar 2018	32
Nulstilling af indskudskonto	33
Rentekorrektion.....	33
Ægtefællesuccession	34
Delkonklusion	34
L123	35
Sikkerhedsstillelser	35
Kapitalafkastgrundlaget	36
Overgangsregler	37
Omvalg af 2013 selvangivelse	37
Delkonklusion	37
Konkrete afgørelser	38
SKM2015.581.SR	38
Vores kommentarer til afgørelsen	39
SKM2017.291.SR	40
Vores kommentarer til afgørelsen	42
SKM2015.474.SR	43
Vores kommentarer til afgørelsen	45
SKM2015.566.SR	45
Vores kommentarer til afgørelsen	47
SKM2015.528.SR	48
Vores kommentarer til afgørelsen	49
SKM2015.693.SR	49
Vores kommentarer til afgørelsen	50
SKM2016.495.SR	51
Vores kommentarer til afgørelsen	52
SKM2016.411.SR	53
Vores kommentarer til afgørelsen	55
SKM2017.29.SR	56
Vores kommentarer til afgørelsen	57
SKM2021.683.SR	58

Vores kommentarer til afgørelsen	61
Delkonklusion	61
L200 og L123 kontra forarbejderne til VSO	64
Praksis for sikkerhedsstillelser efter L200 og L123	65
Konklusion	67
Litteraturliste	70

Indledning

Som selvstændig erhvervsdrivende i Danmark er der mange love og regler at holde styr på. Skattereglerne er i denne sammenhæng ingen undtagelse, da det danske skattesystem anses som værende et af de mest komplekse. Det danske skattesystem har igennem tiden gennemgået mange ændringer, og en af de ændringer kom i 1987, hvor der som følge af en skattereform blev konstrueret det, der i dag kendes som virksomhedsskatteordningen¹. Virksomhedsskatteordningen blev med lov nr. 144 af den 19. marts 1986² indført gældende for indkomståret 1987. Med indførelse af virksomhedsskatteordningen var hensigten, at virksomheder drevet i personligt regi blandt andet skulle have nogle af de samme muligheder, som virksomheder drevet i selskabsform havde. Et af de krav der blev stillet, for at benytte virksomhedsskatteordningen var, at der skal være en skarp opdeling mellem virksomhedens økonomi og den private økonomi. Netop den skarpe opdeling mellem privatsfæren og virksomheden, har siden indførelsen i 1987, dog givet flere udfordringer.

Med indførelsen af virksomhedsskatteordningen fik erhvervsdrivende et alternativ til blandt andet personskatteloven. Ordningen adskiller sig på flere områder fra personskatteloven. Blandt andet blev det muligt at få fuldt fradrag for renteudgifterne i den personlige indkomst fremfor i kapitalindkomsten. En anden mulighed er, at det blev muligt at opspare overskud i virksomheden til en aconto skat svarende til selskabsskatteprocenten. På den måde kan erhvervsdrivende undgå at skulle beskatte et eventuelt stort overskud fuldt ud som personlig indkomst.

Siden indførelsen af virksomhedsskatteordningen har den gennemgået flere ændringer, da det fra myndighedernes side er vurderet, at hensigten med anvendelse i alle tilfælde ikke har været efter hensigten. En af ændringerne vedrører, at en person der benytter virksomhedsskatteordningen, ikke skal kunne stille sikkerhed for privat gæld med aktiver, der er placeret i virksomhedsskatteordningen. Med indførelsen af virksomhedsskatteordningen var det ikke meningen, at der skulle opnås fordele som privatperson ved at benytte ordningen.

Med lovforslag L200 af den 11. juni 2014 og senere L123 af den 23. februar 2016 ønskede myndighederne at sikre, at selvstændigt erhvervsdrivende, der bruger virksomhedsskatteordningen, ikke skulle kunne bruge midler fra virksomhedsskatteordningen til private formål som eksempelvis at servicere gæld af privat karakter. Ændringen medførte blandt andet

¹ Skm.dk, Skattereformer og -omlægninger fra 1987 til 2009

² Lov nr. 144, Lov om indkomstbeskatning af selvstændigt erhvervsdrivende

at, konjunkturudligningsmulighederne, i form af opsparing i virksomhedsskatteordningen, kun kan benyttes såfremt indskudskontoen er positiv. En anden konsekvens var, hvis aktiver i virksomhedsskatteordningen stilles til sikkerhed for privat gæld, ville dette medføre en hævning og dermed en ekstra beskatning.

Det har med andre ord i mange tilfælde været en udfordring ved anvendelse af virksomhedsskatteordningen at adskille virksomhedens økonomi og den private økonomi.

Mange rådgivere og advokater anmoder løbende om bindende svar i sager, hvor sikkerhedsstillelser med aktiver i virksomhedsskatteordningen indgår. Det gør de, da der fortsat er mange uklarheder omkring området, der omhandler sikkerhedsstillelser med midler i virksomhedsskatteordningen. Formålet med dette projekt er at undersøge hvilken effekt lovændringerne i 2014 og senere i 2016 har haft af betydning for selvstændig erhvervsdrivende, og om ændringerne er i overensstemmelse med den oprindelige virksomhedsskattelov.

Problemformulering

Hvilke konsekvenser medførte lovændringerne L200 og L123 omkring sikkerhedsstillelse med VSO-aktiver for gæld uden for virksomhedsordningen for skatteyder, og er disse konsekvenser i overensstemmelse med hensigterne i den oprindelige virksomhedsskattelov fra 1987 og de nævnte ændringslove?

For at besvare ovenstående problemformuleringen tages der udgangspunkt i nedenstående underspørgsmål:

- Hvad var årsagen til indførelsen af virksomhedsskatteordningen i første omgang og hvilke krav er der for at kunne anvende VSO?
- Hvad var hensigten med indførelsen af L200 og L123?
- Med udgangspunkt i konkrete afgørelser vil effekten af indførelsen af L200 og L123 belyses.

Afgrænsning

Det forudsættes, at læser af denne opgave har en grundforståelse for virksomhedsskatteordningen og reglerne omkring ordningen.

Der vil i opgaven være fokus på selvstændigt erhvervsdrivende, der driver deres virksomhed som enkeltmandsvirksomhed.

Opgavens fokus vil være på virksomhedsskatteoven og lovændringerne L200 og L123, som blandt andet omhandler sikkerhedsstillelser ved anvendelse af virksomhedsskatteordningen. Opgaven omhandler derfor ikke eventuelle problemstillinger ved anvendelse af kapitalafkastordningen.

Sikkerhedsstillelser i virksomhedsskatteordningen er et aktuelt emne, hvor der løbende kommer nye afgørelser og bindende svar. Derfor afgrænses projektet til at omhandle afgørelser, der senest er offentliggjort 1. april 2022.

Metode

I dette projekt tages der hovedsageligt udgangspunkt i sekundære, kvalitative, data i form af lærebøger, internetkilder, fagbøger, juridiske vejledninger samt skatteafgørelser inden for emnet.

Inden den enkelte kilde anvendes i projektet, vil kildens validitet og reliabilitet blive vurderet, så vi er sikre på, at vi indsamler det korrekte data til at redegøre, analysere, diskutere og vurdere emnet. Kildens validitet og reliabilitet vil blive vurderet ved at kigge på kildens pålidelighed og om dataindsamlingen undersøger det, som vi ønsker at kilden skal understøtte³.

I analyse og-vurderingsafsnittet vil vi foretage en komparativ analyse af vores udvalgte skatteafgørelser, med det formål at finde tendenser inden for emnet sikkerhedsstillelser i virksomhedsskatteordningen⁴. Det vil sige at vores tilgang til dette projekt bliver induktiv, da vi vil opsummere alle vores observationer og derigennem finde ud af hvad indførelsen af L200 og L123 har betydet for personligt erhvervsdrivende i virksomhedsskatteordningen⁵. I analyse og vurderingsdelen vil vi beskrive de faktiske forhold i den enkelte afgørelse og beskrive henholdsvis skatteydere og instansens syn på sagen. Efterfølgende vil vi analysere afgørelsens elementer og kommentere vores syn på afgørelsen. I vores kommentarer vil vi blandt andet se

³ Paradigmer i praksis, 1. udgave, 2010 s. 54-55

⁴ Paradigmer i praksis, 1. udgave, 2010 s. 345

⁵ Paradigmer i praksis, 1. udgave, 2010 s. 165

på, hvorvidt der kan drages paralleller til andre afgørelser, og om problemstillingen eventuelt vil kunne løses på anden vis, så den erhvervsdrivende kan undgå en skattemæssig sikkerhedsstillelse.

I projektet stiler vi efter at finde afgørelser, der ligger så højt som muligt i retskildehierarkiet. Af den grund har vi målrettet forsøgt at finde skatteafgørelser inden for emnet, som har været i højere instanser i retskildehierarkiet.

Gennem hele projektet vil der blive foretaget delkonklusioner som opsummerer den viden vi har indsamlet inden for det emne der er skrevet om.

Når det redegørende, analyse, vurderende og diskuterende niveau er udarbejdet, foretages en samlet konklusion på hele projektet, hvor de vigtigste elementer vil blive opsummeret.

Forkortelser

I projektet benyttes en række forkortelser, som vises i tabellen herunder:

Virksomhedsskatteordningen	VSO
Virksomhedsskatteoven	VSL
Årsregnskabsloven	ÅRL
Kildeskatteoven	KSL
Statsskatteoven	SL

Tabel 1, Kilde: Egen tilvirkning

Retskildehierarki

Det danske retskildehierarki består af flere niveauer, og disse beskrives nærmere herunder.

1. Grundloven

Grundloven er den øverste lov i Danmarks rets hierarki. Denne lov kan som udgangspunkt ikke ændres, ligesom andre almindelige love kan. Grundloven blev grundlagt i 1849.

Grundloven indeholder regler omkring eksempelvis folketinget, folkekirken, ytringsfrihed og religionsfrihed. Ved udarbejdelse af andre almindelige love, må lovgivningen heri ikke stride imod grundlovens bestemmelser⁶.

2. Andre love

Efter grundloven er der andre love, som bliver vedtaget i folketinget. En gældende lov kan både være deklatorisk og præceptiv.

Ved deklatorisk menes regler, som der i praksis godt kan fravige sig. Eksempelvis kan købeloven godt fraviges, hvis to parter aftaler andet i kontrakten mellem dem.

Ved præceptiv menes regler, som der på ingen måde må fraviges. Præceptiv lovgivning er indført for at beskytte den svagere part i samfundet, eksempelvis i forbindelse med et ansættelsesforhold, hvor funktionærloven er ufravigelig⁷.

3. Bekendtgørelser

I forbindelse med en lov, kan der være områder, hvor lovens regler kan være svære at fortolke. Her kan ministeren på dette område gå ind og præcisere lovens regler. Præciseringen af lovens regler er derefter bindende. En bekendtgørelse retter sig mod henholdsvis myndighederne og borgerne⁸.

4. Cirkulærer

Cirkulærer retter sig mod myndighederne. Et cirkulære skal have en lovhjemmel. Et cirkulære er en tjenestebefaling, eksempelvis fra en minister, som der ikke er krav om bliver offentliggjort⁹.

⁶ Danmarks Riges Grundlov

^{7 8 9} Libgudies.cbs.dk, Danske retskilder: Love & Regler

Hierarkisk opbygning af domstolene

I Danmark har vi et domstolssystem, som er delt op i tre forskellige instanser i form af Byretten, landsretten og højesteret. Nedenfor er forskellen på de tre instanser forklaret.

1. Højesteret

Højesteret er den øverste juridiske instans i Danmark jf. retsplejelovens § 2. I Højesteret vurderes det om, lovgivningen inden for emnet, er blevet anvendt korrekt i sagen, eller om den tildelte straf fra landsretten skal ændres. Dermed vurderes skyldsspørgsmålet ikke i Højesteret¹⁰. Selve skyldsspørgsmålet færdiggøres nemlig i landsretten.

2. Landsret

I landsretten findes der både Vestre og Østre landsret. En sag kommer i landsretten, hvis sagen ønskes anket grunden uenighed i afgørelsen foretaget i Byretten. Sagen kan både være anket af anklager eller den tiltalte¹¹.

3. Byret

En straffesag starter altid i Byretten¹². En tiltalt har i udgangspunktet ret til at få sin sag kørt igennem to instanser jf. to instandsprincippet¹³. Det vil sige, hvis den ene part ikke er tilfreds med udfaldet af sagen i Byretten, så kan sagen ankes videre til næste instansniveau.

Skatterettens retskilder

I dette projekt bliver størstedelen af de analyserede skatteafgørelser endelig afgjort, inden de kommer i Byretten, landsretten eller højesteret.

I de analyserede afgørelser er det især Skatterådets bindende svar samt den videre bearbejdelse i Landsskatteretten, som der arbejdes med. Nedenfor bliver skatterettens retskilder uddybet.

Skatterådets bindende svar

Skatterådet besvarer en del problemstillinger gennem bindende svar fra skatteydere eller disses revisorer. Problemstillingerne som sendes til Skatterådet, er typisk af principiel karakter.

I Skatterådet sidder der 19 medlemmer, heraf seks der bliver valgt af folketinget og de resterende 13 der bliver valgt af skatteministeren¹⁴.

¹⁰ Anklagemyndigheden.dk, Højesteret

¹¹ Anklagemyndigheden.dk, Landsretten

¹² Anklagemyndigheden.dk, Byretten

¹³ Retsinformation.dk, to instandsprincippet punkt 2.1.1

¹⁴ Skatteforvaltningen.dk, Om skatterådet

De afgørelser som Skatterådet kommer med, kan ankes til Landsskatteretten.

Landsskatteretten

Hvis Skatterådets afgørelse ankes, vil sagen blive sendt videre til Landsskatteretten. I Landsskatteretten deltager der som minimum én retsformand samt to rets medlemmer¹⁵. Ved uenighed om afgørelsen er det flertallet som afgør sagen.

Såfremt skatteyder får medhold i Landsskatteretten, kan sagen gå videre til Byretten, og dermed går sagen over til domstolenes første instans.

Virksomhedsskatteordningens historie

VSO blev skabt tilbage i 1987 i forbindelse med den nye skattereform, hvor det var ønsket at skabe et alternativ til enkeltmandsvirksomhederne, som kun havde mulighed for at anvende lovgivningen i personskatteloven.

Her var ønsket at give personlig erhvervsdrivende muligheden for at fortsætte med at drive deres virksomhed i personligt regi, dog med muligheden for at have nogle af de samme fordele som dem der er i en virksomhed i selskabsform¹⁶.

Først og fremmest var ønsket med VSO at give muligheden for at fratække virksomhedens renteudgifter i den personlige indkomst. På den måde opnår erhvervsdrivende en større fradragprocent på deres finansielle omkostninger sammenlignet med personskatteloven, hvor renteudgifterne fratækkes som kapitalindkomst, og fradragprocenten dermed er lavere. Dermed beskattes virksomheden af resultatet efter renter på lige fod som selskaberne¹⁷.

Derudover var hensigten at give virksomhederne muligheden for at indkomstudjævne virksomhedens resultat, ved at give muligheden for at opspare virksomhedens resultat i det enkelte år, og dermed kun betale aconto skat af virksomhedens overskud. Det år som den erhvervsdrivende så vælger at hæve af det opsparede overskud, vil den tidligere betalte aconto skat blive modregnet i den endelige indkomstskat¹⁸.

Trods indførelsen af VSO, skulle det fortsat være SL's regler der bestemmer hvilke fradrag den erhvervsdrivende kan foretage i den enkelte regnskabsår.

¹⁵ Skatteankestyrelsen.dk, Landsskatteretten

^{16 17 18} Skm.dk, Virksomhedsbeskatning – belysning af virksomhedsskatteordningen

Siden VSO er blevet skabt, er der løbende lavet lovændringer på området, da myndighederne har erfaret, at den tidligere lovgivning har givet utilsigtede effekter for den erhvervsdrivende i privatsfæren. Her er det blandt andet reguleret i forhold til sikkerhedsstillelser tilbage i 2014 og 2016.

Virksomhedsskatteordningen går både under dets oprindelige navn, men er også kendt som virksomhedsordningen og forkortelsen VSO.

Virksomhedsskatteordningens elementer

Indskudskonto

Det første år hvor en selvstændig erhvervsdrivende vælger at benytte sig af VSO, skal der opgøres en indskudskonto jf. VSL § 3. Opgørelsen af virksomhedens indskudskonto skal ske i starten af det regnskabsår, hvor den selvstændig erhvervsdrivende beslutter sig for at anvende ordningen.

Indskudskontoen er et udtryk for virksomhedens nettoværdi, med udgangspunkt i de aktiver og passiver, som indskydes i virksomheden ved indtræden i VSO¹⁹. Det vil sige at værdien bliver opgjort som virksomhedens aktiver fradraget med gælden i virksomheden.

Indskudskontoen opgøres med udgangspunkt i VSL § 3 stk. 4, som beskriver hvilken værdiansættelse det enkelte aktiv og passiv skal opgøres efter.

For at skabe et overblik over reglerne inden for værdiansættelse af aktiverne og passiverne, er nedenstående overblik udarbejdet²⁰:

¹⁹ Den juridiske vejledning C.C.5.2.5.1

²⁰ Den juridiske vejledning C.C.5.2.5.3

Indskud af aktiver	
Fast ejendom	Indregningen af fast ejendom opgøres enten med den kontante købspris eller værdien af den offentlige vurdering. Når fast ejendom indskydes, tages der udgangspunkt i hvad den erhvervsmæssige andel er af den enkelte ejendom.
Inventar og driftsmidler	<p>Inventar og driftsmidler indregnes til værdien svarende til den nedskrevet skatteværdi.</p> <p>En negativ skattemæssig saldo værdi kan ikke fratrækkes på indskudskontoen. Ved negativ saldo værdi vil indskuddet af inventar være svarende til kr. 0.</p> <p>Såfremt der indskydes aktiver fra privatsfæren, sker dette til handelsværdien.</p>
Varelager	<p>Ved opgørelse af lagerværdien, anvendes varelagerlovens § 1 stk. 1-3. I varelagerlovens § 1 stk. 1-3 opgøres lageret efter én af nedenstående principper:</p> <p><i>Dagsværdi:</i></p> <p>Ved indregning til dagsværdi, tages der udgangspunkt i den værdi som den enkelte vare har på statustidspunktet.</p> <p>Det vil sige den pris det ville koste, hvis det skulle købes i en ny handel med tredjemand.</p> <p><i>Indkøbsprisen tillagt fragt og eventuel told:</i></p> <p>Ved indregning til indkøbsprisen inklusive fragt og told indregnes værdien med udgangspunkt i varens indkøbspris tillagt fragt og told. Det vil sige at varen indregnes til beløbet på købsfakturaen og den dertilhørende fragt eller toldomkostning.</p>

	<p><i>Fremstillingsprisen:</i></p> <p>Ved indregning til fremstillingsprisen menes, hvad det ville koste at producere varen selv i virksomheden. Det vil sige den samlede produktionspris, hvor løn, råvarer osv. skal indregnes.</p>
Besætning	Ved indregning af levende dyr, skal besætningen indregnes til handelsværdien, altså den værdi som dyrene forventes at have på opgørelsestidspunktet. Handelsværdien kan aldrig være lavere end normalhandelsværdien, det vil sige at hvis handelsværdien er lavere end normalhandelsværdien, så indregnes besætningen til normalhandelsværdien.
Goodwill	Indregnes til kontantværdien efter eventuelle afskrivninger.
Blandet benyttede driftsmidler	Indgår med den afskrivningsberettigede andel af skatteværdien. Et blandet benyttet driftsmiddel skal afskrives på særskilt.
Indskud af passiver	
Gæld, herunder realkreditgæld, bankgæld og andet gæld	Indregning af gælden sker til kursværdien. Det vil sige at hvis et pantebrev indregnes, så indregnes pantebrevets gæld med udgangspunkt i den kurs der er på pantebrevet ²¹ .

Tabel 2, Kilde: Egen tilvirkning

Efter aktiverne og passiverne er indregnet på indskudskontoen, kan denne se ud som nedenstående:

Aktiver:

Fast ejendom:	kr. 25.000.000
Inventar og driftsmidler:	kr. 500.000
Besætning:	kr. 1.000.000
<u>Aktiver i alt</u>	<u>kr. 26.500.000</u>

²¹ Den juridiske vejledning C.C.5.2.5.3

Passiver:

Bankgæld, fast ejendom:	kr. 5.000.000
Realkredit, fast ejendom:	kr. 16.500.000
<u>Passiver i alt:</u>	<u>kr. 21.500.000</u>
Nettoværdi i alt:	kr. 5.000.000

Ved ovenstående indskudskonto er der en positiv nettoværdi på kr. 5.000.000. Den positive nettoværdi på indskudskontoen er det beløb, som den selvstændig erhvervsdrivende vil kunne hæve fra virksomheden skattefrit, da de indskudte aktiver kommer fra privatsfæren, hvor de allerede er blevet beskattet²².

Hvis indskudskontoen er negativ, er det muligt at nulstille den, såfremt det kan dokumenteres at gælden der er indskudt i virksomheden, er erhvervsmæssig, samtidig med at alle aktiver som vedrører virksomheden skal være medtaget i indskudskontoen²³.

Indskudskontoen vil efterfølgende blive reguleret årligt i forbindelse med årsafslutningen hvor regnskabet udarbejdes. Her vil indskudskontoen blive påvirket hvis den selvstændig erhvervsdrivende indskyder nye, beskattede, aktiver fra privatsfæren eller hvis den erhvervsdrivende hæver større summer ud til privatsfæren end hvad virksomhedens hæverækkefølge tillader²⁴.

En positiv indskudskonto er vigtig, da dette er ét af kriterierne for at den selvstændig erhvervsdrivende kan få lov til at spare virksomhedsindkomst op i VSO. Såfremt indskudskontoen er negativ, skal der beregnes rentekorrektion²⁵.

Rentekorrektion

Rentekorrektion skal beregnes, såfremt den selvstændig erhvervsdrivende har lånt penge af virksomheden til private formål.

Rentekorrektions formål er at sikre at den selvstændig erhvervsdrivende ikke indskyder privat gæld med henblik på at opnå et større skattemæssigt fradrag for renteudgifterne, da renteudgifter i VSO fradrages i den personlige indkomst med op til 56%, hvorimod renteudgifter i privatsfæren beskattes som kapitalindkomst med fradragsværdi på 33,6 % for de

²² ²³ ²⁴ Den juridiske vejledning C.C.5.2.5.1

²⁵ Den juridiske vejledning C.C.5.2.5.5

første kr. 50.000²⁶. Samtidig sparer du arbejdsmarkedsbidrag i VSO, da renteudgiften trækkes fra i den personlige indkomst jf. VSL § 6 stk. 2.

For at modvirke denne effekt, beregnes der rentekorrektion, som tillægges i den selvstændig erhvervsdrivendes personlige indkomst, samtidig med at det fratrækkes i kapitalindkomsten.

Rentekorrektionssatsen består af årets kapitalafkastsats + 3% jf. VSL § 9 a.

Rentekorrektion skal beregnes hvis:

1. Indskudskontoen har en negativ saldo i primo eller ultimo i året, eller
2. Der i det samme år er en hævnning jf. VSL § 5 stk. 1 nr. 5 og indskud på indskudskonto jf. VSL § 3 stk. 1²⁷.

Rentekorrektion ved scenarie 1

For at beregne årets rentekorrektion ved negativ indskudskonto, skal der foretages to beregninger. Ved første beregning skal rentekorrektionssatsen for året ganges med indskudskontoen mest negative værdi primo eller ultimo²⁸. Efterfølgende skal årets rentekorrektionssats ganges med det mest negative kapitalafkastgrundlag primo eller ultimo. Rentekorrektionen i året kan aldrig være større end den værdi som beregnes med udgangspunkt i kapitalafkastgrundlaget jf. VSL § 11 stk. 1 3. punkt

For at illustrere dette, er nedenstående eksempel udarbejdet:

Indskudskonto primo -2.500.000

Indskudskonto ultimo -2.000.000

Kapitalafkastgrundlag primo -1.300.000

Kapitalafkastgrundlag ultimo -1.500.000

Rentekorrektion med udgangspunkt i mest negative værdi på indskudskontoen:

$$-2.500.000 * 3\% = \text{kr. } 75.000.$$

Rentekorrektion med udgangspunkt i mest negative værdi på kapitalafkastgrundlag:

$$-1.500.000 * 3\% = \text{kr. } 45.000.$$

²⁶ Skm.dk, Skatteværdi af fradrag i 2019

²⁷ ²⁸ Den juridiske vejledning C.C.5.2.11

I ovenstående beregning vil årets rentekorrektion lyde på kr. 45.000, da rentekorrektionen aldrig kan være større end beløbet der beregnes med udgangspunkt i kapitalafkastgrundlaget jf. VSL § 11 stk. 1 3. punkt.

Rentekorrektion ved scenarie 2

Hvis den selvstændig erhvervsdrivende i samme år foretager en hævnning jf. VSL § 5 stk. 1 nr. 5 og et indskud på indskudskontoen jf. VSL § 3 stk. 1, skal der beregnes rentekorrektion jf. VSL § 11 stk. 2. I praksis betyder dette, hvis den selvstændig erhvervsdrivende i starten af et indkomstår hiver værdier ud af virksomheden, som gør indskudskontoen negativ og så senere hen på året indskyder værdier i VSO, så den igen bliver positiv, så skal der beregnes rentekorrektion.

Ovenstående disponering vil udløse en rentekorrektion i VSO. Rentekorrektionen beregnes i dette tilfælde også med udgangspunkt i VSL § 9 a. Her ganges årets rentekorrektionsrate med værdien af den hævnning, der er blevet overført i året til den selvstændig erhvervsdrivende. Summen af rentekorrektionsbeløbet ved dette scenarie, kan ikke overstige det beløb, der er blevet indskudt igen i virksomheden i året jf. VSL § 11 stk. 2.

Den beregnede rentekorrektion kan aldrig være større end virksomhedens samlede nettorenteudgifter i året²⁹. Det vil sige, at hvis virksomheden i regnskabsåret eksempelvis har haft renteudgifter svarende til kr. 40.000, så vil rentekorrektionen lyde på kr. 40.000 og derfor ikke de beregnede kr. 45.000.

Kapitalafkastgrundlag³⁰

For at anvende VSO, skal der hvert år opgøres et kapitalafkastgrundlag.

Kapitalafkastgrundlaget udgøres af virksomhedens erhvervsmæssige aktiver minus gælden der er i virksomheden jf. VSL § 8 stk. 1.

Opgørelsen af virksomhedens kapitalafkastgrundlaget har mange ligheder i forhold til opgørelsen af virksomhedens indskudskonto.

Nedenfor er forskellen på opgørelse af indskudskonto og kapitalafkastgrundlag præciseret:

- Indregning af fast ejendom: Ved indregning af fast ejendom i kapitalafkastgrundlaget sker dette til den kontante anskaffelsessum + eventuelle forbedringer i ejertiden, modsat indskudskontoen hvor der kan vælges mellem den kontante anskaffelsessum plus

²⁹ Den juridiske vejledning C.C.5.2.11

³⁰ Den juridiske vejledning C.C.5.2.9.3

eventuelle forbedringer eller den offentlige vurdering. Såfremt ejendommen er erhvervet før d. 1/1-1987, kan ejendommen indskydes til den offentlige vurdering.

- Indregning af inventar: Opgøres på samme måde som ved indskudskontoen. I kapitalafkastgrundlaget skal værdien af inventaret reguleres hvert år for eventuelle afskrivninger eller nye investeringer.
- Indregning af varelager: Indregning af varelager sker ligeledes på samme måde som ved indskudskontoen. Varelagerværdien skal i kapitalafkastgrundlaget reguleres hvert år med udgangspunkt i varelagerloven³¹.
- Besætning: Samme indregningsmetode som ved indskudskontoen. Besætningsværdien skal i kapitalafkastgrundlaget dog reguleres hvert år for af-og tilgange, konjunkturændring og årets handelsværdi.
- Indregning af gæld: Gælden skal indregnes på samme måde som ved opgørelse af indskudskontoen, altså til kontantværdien af gælden. Her ligger den store forskel i, at der ved kapitalafkastgrundlaget hvert år skal reguleres på gælden så den svarer til den nuværende kontantværdi.
- Mellemregning: Beløb der er konteret på virksomhedens mellemregning skal fratrækkes i virksomhedens kapitalafkastgrundlag, da dette er den selvstændig erhvervsdrivende egne penge, som kan trækkes ud af virksomheden, uden om virksomhedens hæverækkefølge.
- Hensat til senere hævning: Likviderne på hensat til senere hævning er midler, som den selvstændig erhvervsdrivende skattefrit kan hæve, da det er beskattede midler. Af den grund skal dette beløb fratrækkes i kapitalafkastgrundlaget, da det ikke er virksomhedens midler.

Kapitalafkastgrundlaget beregnes henholdsvis primo og ultimo i det enkelte regnskabsår, hvor der reguleres for eventuelle afskrivninger på aktiver, afdrag på gæld, nye investeringer i virksomheden, ændringer af indestående osv.

Kapitalafkastgrundlaget anvendes til at beregne virksomhedens årlige kapitalafkast. Kapitalafkastet beregnes ved at gange virksomhedens kapitalafkastgrundlag med kapitalafkastsatsen i året. Kapitalafkastsen fastlægges én gang årligt, og beregnes som

³¹ Den juridiske vejledning C.C.5.2.9.3

gennemsnittet af Danmarks Nationalbanks opgjorte kassekreditrente for ikke-finansielle selskaber med udgangspunkt i de første seks måneder af kalenderåret jf. VSL § 9³².

Kapitalafkastet fratrækkes i den erhvervsdrivendes personlige indkomst, og bliver samtidig lagt til som kapitalindkomst. Dermed overføres en del af overskuddet væk fra den personlige indkomst, hvor skatten er op til 56%, for i stedet at beskatte beløbet i kapitalindkomsten, hvor skatteprocenten maksimalt lyder på 42%³³. Derudover betales der ikke arbejdsmarkedsbidrag af den del af overskuddet, der overføres til kapitalindkomsten.

Kapitalafkastgrundlaget anvendes samtidig til at beregne, hvad den selvstændig erhvervsdrivende maksimalt skal betale i rentekorrektion. Rentekorrektionen, med udgangspunkt i kapitalafkastgrundlaget, beregnes ved at gange kapitalafkastgrundlaget med rentekorrektionsraten.

Mellemregningskonto

For at anvende VSO skal der være fuld adskillelse mellem privatøkonomien og virksomhedsøkonomien. For at sikre denne adskillelse skal der hvert år opgøres en mellemregningskonto, hvor det registreres hver gang der er transaktioner mellem privatøkonomien og virksomhedsøkonomien. Hvis den selvstændig erhvervsdrivende eksempelvis betaler en driftsudgift i virksomheden med sit private kreditkort, skal dette bogføres på mellemregningskontoen jf. VSL § 4 a.

Eksempel:

Ti gange om året skal der betales B-skat, som er selvstændig erhvervsdrivende i personligt regi. Den selvstændig erhvervsdrivende har i én af månederne ikke penge nok på kontoen til at betale B-skatten via den private konto og vælger derfor at betale udgiften gennem erhvervskontoen. Da betaling af B-skat er en privat udgift uden for virksomheden, skal dette beløb bogføres på mellemregningen, da virksomhedens midler er anvendt til private formål.

Hvis saldoen på mellemregning er negativ, er det et udtryk for, at der er foretaget en hævning i VSO. Denne negative saldo skal udlignes gennem en overførsel i hæverækkefølgen jf. VSL § 4 a stk. 3. Såfremt der er et positivt beløb på mellemregningen, kan dette hæves skattefrit af den erhvervsdrivende uden om hæverækkefølgen. Det positive beløb på mellemregningen vil

³² Den juridiske vejledning C.C.5.2.9.4

³³ Skat.dk - skattesatser

endvidere blive fratrukket i opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget, da dette er private midler der ikke indgår i VSO jf. VSL § 8 stk. 1³⁴.

Hæverækkefølgen

Når der overføres værdier fra virksomheden ud til privatsfæren, foretages dette i en rækkefølge med udgangspunkt i hæverækkefølgen jf. VSL § 5. I VSO findes der både en hæverækkefølge og en udvidet hæverækkefølge. Ved den udvidede hæverækkefølge er der tale om overførsler, som der går forud for den simple hæverækkefølge:

Den udvidede hæverækkefølge udgøres af nedenstående punkter med dertilhørende forklaring:

- 1) Overførsler til privatøkonomien
Udgifter som virksomheden refunderer til den selvstændig erhvervsdrivende, da driftsudgiften er blevet betalt for private penge uden for VSO.
- 2) Medarbejdende ægtefælle
Medarbejdende ægtefælle indgår kun i hæverækkefølgen, såfremt beløbet ikke allerede er bogført på mellemregningen. I 2021 kan medarbejdende ægtefæller få op til kr. 252.000³⁵.
- 3) Aconto virksomhedsskat fra opsparet overskud
Dette punkt udgøres af den aconto skat, der er betalt af overskuddet i virksomheden, som endnu ikke er hævet ud som personlig indkomst.

Herefter består den udvidede hæverækkefølge af følgende, svarende til den simple hæverækkefølge:

- 4) Hensat til senere hævning
Hensat til senere hævning er det beløb, som den selvstændig erhvervsdrivende har ladet sig beskatte af, men endnu ikke er hævet ud af virksomheden. Disse penge kan hævnes skattefrit.
- 5) Årets kapitalafkast
Svarer til det beregnede kapitalafkast i året.
- 6) Resterende overskud i året
Hvis ovenstående punkter ikke kan opveje den hævning der har været i året, så vil der blive foretaget hævning fra årets resterende overskud.
- 7) Opsparet overskud fra tidligere år

³⁴ Den juridiske vejledning C.C.5.2.6

³⁵ Den juridiske vejledning C.A.8.4.1.2

Ved opsparet overskud fra tidligere år anvendes FIFO metoden. Dette betyder, at det ældste opsparede overskud, er det, som først kommer ud til personlig beskatning. Tidligere har virksomhedsskatten for selvstændig erhvervsdrivende været højere end den nuværende sats på 22%. Det vil sige at der kan være opsparet overskud, hvor der er betalt aconto skat på eksempelvis 30%. Den betalte aconto virksomhedsskat vil blive modregnet i den samlede skat for hævningsen.

8) Indskudskonto

Hvis ovenstående punkter ikke kan indeholde årets hævningsen, vil der blive hævet af virksomhedens indskudskonto. Ved hævningsen på indskudskontoen kan det risikeres, at denne bliver negativ, og der dermed skal beregnes rentekorrektion. Samtidig kan den selvstændig erhvervsdrivende ikke få lov til at opspare overskud i virksomheden^{36 37}.

Delkonklusion

For at anvende VSO skal der det første år opgøres en indskudskonto, med udgangspunkt i alle erhvervmæssige aktiver og gæld der er i virksomheden. Indskudskontoen er blandt andet med til at afgøre, om den erhvervsdrivende kan få lov at udnytte opsparingsfordelen, der er ved VSO. Efter opgørelsen af indskudskontoen det første år, fastfryses indskudskontoen, og påvirkes derefter kun, hvis der indskydes nye beskattede midler fra privatsfæren, eller hvis den erhvervsdrivende hæver større summer ud af virksomheden end hæverækkefølgen tillader. Hvis indskudskontoen bliver negativ, skal der i virksomheden beregnes en rentekorrektion, som skal modvirke rentefradragsfordelen der opnås i VSO, hvor renteudgifterne bliver fratrukket i den personlige indkomst.

Derudover skal der hvert år opgøres et kapitalafkastgrundlag. Dette minder på mange områder om opgørelsen af indskudskontoen, dog er der få markante forskelle. Én af de store forskelle er, at kapitalafkastgrundlaget skal opdateres hvert år med aktiverne og gældens nutidsværdi. Derudover skal fast ejendom indregnes til den kontante anskaffelsessum plus eventuelle forbedringer, modsat indskudskontoen, hvor der kan vælges mellem kontant anskaffelsessum plus forbedringer eller den offentlige vurdering.

Kapitalafkastgrundlaget bruges til at beregne virksomhedens kapitalafkast i det enkelte år samtidig med at det anvendes til, at beregne virksomhedens maksimale rentekorrektion i det enkelte år.

³⁶ Skatteinform.dk, den udvidede hæverækkefølge ved valg af virksomhedsordningen

³⁷ Den juridiske vejledning C.C.5.2.7.2

Ved anvendelse af VSO skal der være en fuld adskillelse mellem virksomhedens økonomi og den erhvervsdrivendes privatøkonomi. For at gøre dette skal der udarbejdes en mellemregningskonto, hvor alle transaktioner mellem privat og erhverv skal noteres. Hvis mellemregningskontoen bliver negativ, betyder dette at den erhvervsdrivende har lavet en hævning i VSO. Denne hævning skal udlignes gennem en overførsel i hæverækkefølgen jf. VSL § 4 a stk. 3. Et positivt beløb på mellemregningskontoen er et udtryk for, at den erhvervsdrivende kan hæve dette beløb skattefrit i virksomheden udenfor hæverækkefølgen.

Når der overføres værdier fra virksomheden ud til privatsfæren, foretages dette i en rækkefølge med udgangspunkt i hæverækkefølgen jf. VSL § 5.

Lov nr. 992

Baggrunden for indførelsen

Siden indførelsen af virksomhedsskatteordningen tilbage i 1987 havde ordningen ikke gennemgået lige så store ændringer, som dem der blev gennemført i 2014. Ved indførelsen var et af argumenterne netop, at selvstændigt erhvervsdrivende med personlige virksomheder skulle have nogle af de samme fordele, som selskaber har. Det blev dog i mellemtiden klart for myndighederne, at VSO ikke på alle punkter virkede efter hensigten, hvorfor lovforslag L200 senere blev gennemført som lov nr. 992. Med indførelsen ville myndighederne blandt andet sikre, at selvstændige erhvervsdrivende ikke kunne benytte lavt beskattede midler fra VSO til private formål, som eksempelvis afdrag på gæld eller privatforbrug, uden de beskattes som personlig indkomst. Loven indeholdt følgende punkter³⁸:

- *Selvstændige kan fremover kun spare op i virksomhedsordningen, hvis indskudskontoen er nul eller positiv.*
- *Hvis aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, fremover stilles til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, anses et tilsvarende beløb for hævet af den selvstændige.*
- *Rentekorrekturen forhøjes effektivt med 3 procentpoint med henblik på at eliminere den skattemæssige besparelse, som selvstændige kan opnå ved at placere private renteudgifter i virksomhedsordningen.*

³⁸ Ft.dk, Folketinget L200 forslag til lov om ændring af virksomhedsskatteoven og kildeskatteoven

- *For selvstændige, der ved lovforslagets fremsættelse anvender virksomhedsordningen, og som allerede har stillet virksomhedens aktiver til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i ordningen, eller har en negativ indskudskonto, suspenderes muligheden for at spare op i ordningen. Det gælder dog kun, hvis summen af den nominelle værdi af den negative indskudskonto og en evt. sikkerhedsstillelse overstiger 100.000 kr.³⁹*

Ovenstående var en markant ændring til de regler, der hidtil havde været i VSO, og det rejste en lang række usikkerheder for den enkelte selvstændig erhvervsdrivende, som benyttede reglerne i virksomhedskatteordningen. I de følgende afsnit beskrives de enkelte områder i ordningen, som blev påvirket af Lov nr. 992 af 16. september 2014.

Sikkerhedsstillelser

Grundlæggende er en sikkerhedsstillelse, når en långiver ved udlån vil minimere sin risiko, og derved kræver at få stillet sikkerhed for lånet i aktiver. En sikkerhedsstillelse har først virkning på det tidspunkt, hvor en låntager ikke overholder sine forpligtigelser overfor långiver. Økonomisk har en sikkerhedsstillelse altså ingen påvirkning før det tidspunkt forpligtigelserne til långiver ikke overholdes.

For erhvervsdrivende der aflægger regnskab efter reglerne i årsregnskabsloven, er det jf. ÅRL § 64 ligeledes et krav, at der i årsrapporten under eventualforpligtigelser oplyses om de pant- og sikkerhedsstillelser der er stillet. Værdien der skal oplyses, er den regnskabsmæssige værdi af eventuelt pantsatte aktiver og de aktiver, der er stillet sikkerhed i jf. ÅRL § 64 stk. 2.

I relation til VSO giver det, efter indførelsen af L992 i 2014, nogle udfordringer, hvis der stilles sikkerhed med aktiver placeret i VSO for privat gæld.

Med indførelsen af L992 blev der i VSL § 10 indsat følgende⁴⁰:

- *”Stk. 6. Stilles aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, anses et beløb svarende til sikkerhedens størrelse for overført til den skattepligtige, jf. dog stk. 7-9.
Opgørelsen af beløbet sker på det tidspunkt, hvor der stilles sikkerhed.*
- *Stk. 7. Stk. 6 finder ikke anvendelse, hvis sikkerhedsstillelsen er foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition.*

³⁹ Ft.dk, Folketinget L200 forslag til lov om ændring af virksomhedskatteloven og kildeskatteloven

⁴⁰ L992 §1 punkt 2

- *Stk. 8. Stk. 6 finder ikke anvendelse for gæld med pant i ejendomme omfattet af § 1, stk. 3, og 2. 3. pkt., i det omfang gælden ikke overstiger ejendomsværdien med tillæg af udgifter til forbedringer, som er foretaget efter fastsættelsen af ejendomsværdien, eller den kontante anskaffelsessum for den del af ejendommen, der tjener til bolig for den skattepligtige. Vurderingen efter 1. pkt. foretages på det tidspunkt, hvor der gives pant i ejendommen.*
- *Stk. 9. Stk. 6 finder ikke anvendelse for sikkerhedsstillelse, der etableres fra og med den 11. juni 2014 til og med den 31. december 2017, i det omfang sikkerhedsstillelsen afløser en sikkerhedsstillelse, der eksisterede den 10. juni 2014, og beløbsmæssigt ikke overstiger denne. Den beløbsmæssige værdi af en sikkerhedsstillelse, der eksisterede den 10. juni 2014, opgøres pr. 10. juni 2014 som det laveste beløb af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse.”⁴¹*

VSL § 10 stk. 6

Af ovenstående tilføjelser til VSL ses det, at VSL § 10 stk. 6 er hovedreglen, mens stk. 7-9 er undtagelser til stk. 6. Ved at tilføje § 10 stk. 6-9 i VSL medførte det for den erhvervsdrivende en hævning svarende til det laveste beløb af gældens kursværdi og sikkerhedsstillelsen. Dette skete såfremt sikkerhedsstillelsen var omfattet af VSL § 10 stk. 6.

Undtagelser til VSL § 10 stk. 6

Med reglen fulgte, som beskrevet ovenfor, også de tre undtagelser til VSL § 10 stk. 6.

VSL § 10 Stk. 7

Den første undtagelse gik på, at det var muligt, at stille sikkerhed med aktiver i VSO, hvis det var foretaget, som led i en forretningsmæssig disposition. Sikkerhedsstillelsen skal tjene et forretningsmæssigt formål for at være omfattet af undtagelsen. Ifølge den juridiske vejledning er rammerne snævre for, hvornår der kan være tale om en forretningsmæssig disposition. Der stilles fra myndighedernes side store krav til, at den selvstændige kan bevise, at det er som led i en forretningsmæssig disposition, at sikkerhedsstillelsen er foretaget⁴².

Af spørgsmål 34 til L200 svarer skatteministeren, at der er to kriterier, som skal være opfyldt, før der er tale om en forretningsmæssig disposition:

⁴¹ L992 §1 punkt 2

⁴² Den juridiske vejledning C.C.5.2.7.1

1. Det skal være foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Der kan ved vurderingen af, om det er en forretningsmæssig disposition, lægges vægt på, om der er løbende samhandel mellem parterne.
2. Det andet kriterie som skal være opfyldt, er at aftalen skal være foretaget på armslængdevilkår. Det vil sige, at aftalen skal være af en karakter, som var det to uafhængige parter. Sikkerhedsstillelsen skal tjene et forretningsmæssigt formål for den erhvervsdrivende. Personen som stiller sikkerhed med sine VSO-midler skal have en modydelse som er svarende til den risiko, den selvstændige løber.

VSL § 10 Stk. 8

Den anden undtagelse der er til VSL § 10 stk. 6, er i tilfælde, hvor der er stillet sikkerhed i en blandet benyttet ejendom med VSO-aktiver. I denne situation kan det eksempelvis være et landbrug, hvor landmanden selv bebor stuehuset. Stuehuset indgår som en del af den samlede ejendom, og der kan derfor stilles sikkerhed i gælden vedrørende stuehuset med VSO-aktiver. Det er dog et krav, at gælden ikke overstiger enten den kontante anskaffelsessum eller ejendomsværdien med tillæg af forbedringer.

VSL § 10 Stk. 9

Den sidste undtagelse der blev indført i L992, var at sikkerhedsstillelser der er foretaget i perioden fra L992's indførelse til 31. december 2017, ikke var omfattet af VSL § 10 stk. 6. Dog skulle den afløse en allerede eksisterende sikkerhedsstillelse som var foretaget inden d. 11. juni 2014. Samtidig var det et krav, at den nye sikkerhedsstillelse ikke oversteg værdien af den, den skulle afløse.

Værdien af sikkerhedsstillelsen

Ved opgørelsen af den konkrete værdi som sikkerhedsstillelsen udgør, er det jf. lovtæksten den laveste værdi af gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse⁴³. I eksemplet herunder illustreres det, hvordan værdien opgøres i to forskellige scenarier;

⁴³ L992

Eksempel 1

Gældens kursværdi	750.000
Sikkerhedsstillelsens størrelse	1.500.000
Sikkerhedsstillelsens værdi	750.000

Tabel 3, Kilde: Egen tilvirkning

Eksempel 2

Gældens kursværdi	1.500.000
Sikkerhedsstillelsens størrelse	750.000
Sikkerhedsstillelsens værdi	750.000

Tabel 4, Kilde: Egen tilvirkning

Som det fremgår af de to ovenstående eksempler, er det den laveste værdi af de to der vælges i begge situationer. Det vil sige, at på trods af det lån, der eventuelt er stillet sikkerhed for med VSO-aktiver, er større end selve sikkerhedsstillelsen, så er det kun værdien af sikkerhedsstillelsen, der medfører en hævning.

Beskatning af foretaget sikkerhedsstillelse

Med udgangspunkt i opgørelsen af sikkerhedsstillelsens værdi ovenfor ville et beløb på kr. 750.000 anses for værende overført til den selvstændige fra virksomheden – altså en hævning i VSO. I det første forslag til L200 var denne hævning tiltænkt at køre via hæverækkefølgen, men det blev efterfølgende konkretiseret i betænkningerne til L200, at denne hævning skulle køre uden om hæverækkefølgen. Det skulle dermed beskattes som en fiktiv hævning, og medførte en form for dobbelt beskatning⁴⁴. Senere hen blev dette dog ændret i L123 i 2016, så sikkerhedsstillelsen skulle hæves via hæverækkefølgen. Dette beskrives nærmere senere i projektet.

Værdien af sikkerhedsstillelsen opgøres på det tidspunkt, hvor sikkerhedsstillelsen er foretaget, og udgør, som også vist ovenfor, den laveste værdi af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse. Der tages udgangspunkt i handelsværdien for aktivet, der er stillet til sikkerhed på det tidspunkt, hvor aktivet bliver stillet til sikkerhed. Det vil sige, at en eventuel ændring i aktivets værdi efter sikkerhedsstillelsen er foretaget, ikke har betydning.

⁴⁴ Ft.dk, Folketinget L200 forslag til lov om ændring af virksomhedskatteloven og kildeskatteloven - Betænkninger

Sikkerhedsstillelser

Som nævnt tidligere opstår en sikkerhedsstillelse, når en långiver eksempelvis tager pant i et aktiv, for at minimere risikoen for sit udlån. Der er for långiver flere muligheder for at minimere sin risiko for udlån, og nogle af dem er listet op herunder:

- Kaution
- Ejerpant
- Pengeinstitutters modregningsadgang
- Virksomhedspant
- Solidarisk hæftelse
- Alskyldserklæring

Ved fremsættelsen af L200 blev det ikke konkretiseret, hvilke sikkerhedsstillelser der præcist endte med at være omfattet af L992. Mange revisorer og rådgivningsvirksomheder søgte derfor svar fra skatteministeriet. Disse svar vil i nedenstående bruges til at forklare ovenstående muligheder for sikkerhedsstillelse fra långivers side.

Kaution

Ved kaution stilles der som udgangspunkt sikkerhed for gæld overfor tredjemand, og dette er omfattet af VSL § 10 stk. 6⁴⁵. Af spørgsmål nr. 247 til L200 blev skatteministeriet spurgt til, om en personlig kautionsstillelse anses som en sikkerhedsstillelse jf. VSL § 10 stk. 6⁴⁶. Skatteministeriet svarede på spørgsmål nr. 247, at det der er stillet en personlig kaution, som udgangspunkt ikke er nok til at sige, at aktiver der er placeret i VSO så vurderes at være stillet til sikkerhed, for gæld der ikke er i placeret i VSO⁴⁷. Der svares, at det vil være en konkret vurdering fra sag til sag. Skatteministeriet kommer i deres svar med et eksempel, hvor der bruges et engagement i et pengeinstitut som eksempel. Hvis der er kautioneret således, det giver nogle fordele i privatsfæren for den selvstændige, vil en kaution kunne anses som værende en sikkerhedsstillelse og dermed omfatte VSL § 10 stk. 6.

Ejerpant

Når der er tale om ejerpant, er det som regel et ejerpantebrev, der er tinglyst på den ejendom, som ejerpantet tilhører. Som følge af dette er et ejerpantebrev også omfattet af VSL § 10 stk. 6,

⁴⁵ Legaldesk.dk – Kaution

⁴⁶ SAU spørgsmål 247 af 5. december 2014 vedr. L200

⁴⁷ SAU spørgsmål 247 af 5. december 2014 vedr. L200

såfremt ejerpantebrevet er stillet til sikkerhed for aktiver, der ikke indgår i VSO. Et ejerpantebrev vil i langt de fleste tilfælde fremgå af tingbogsoplysningerne.⁴⁸

Pengeinstitutternes modregningsadgang

Modregning kan ske, hvis låntager ikke har overholdt sine forpligtigelser til pengeinstituttet. Hvis låntager samtidig har et indestående i pengeinstituttet, vil pengeinstituttet kunne modregne i indestående, for på den måde at få dækket sin fordring overfor långiver. Ved fremførelsen af L200 blev der også stillet spørgsmål til netop modregningen i forhold til VSL § 10 stk. 6. Skatteministeriet svarer blandt andet i spørgsmål nr. 33 til L200, at udgangspunktet i en modregningsadgang ikke er nok til at sige, at der foreligger en sikkerhedsstillelse, hvis der er sket modregning fra pengeinstituttets side⁴⁹. Det vil i disse situationer kræve en konkret vurdering af den enkelte sag. Ligesom ved kautioner vil det i tilfælde, hvor den erhvervsdrivende opnår fordele i privatsfæren, som følge af modregningen, i de fleste tilfælde være en sikkerhedsstillelse omfattet af VSL § 10 stk. 6.

Virksomhedspant

Værdien af et virksomhedspant ændrer sig i takt med, at der enten sælges eller købes aktiver. Det kaldes også for en flydende sikkerhedsstillelse. Udfordringen med virksomhedspant i relation til sikkerhedsstillelser i VSO er, at værdien af pantet løbende ændrer sig. Det vil sige, at i tilfælde hvor gældens værdi er større end sikkerhedens størrelse, vil det medføre en ny hævning til den skattepligtige, hvis værdien af virksomhedspantet stiger efterfølgende. Dog vil det ikke medføre yderlig beskatning, hvis gælden er lavere end sikkerhedsstillelsens størrelse. Beskatningen af en sikkerhedsstillelse skal, som tidligere beskrevet, opgøres ud fra den laveste værdi af enten gældens kursværdi eller sikkerhedsstillelsens størrelse. Skatteministeriet har vedrørende virksomhedspant besvaret spørgsmål nr. 52 til L200, hvor det bekræftes, at såfremt værdien af virksomhedspantet stiger, vil det medføre en yderlig beskatning, hvis sikkerhedsstillelsen har en lavere værdi end gælden, der er stillet sikkerhed for⁵⁰. Dette er selvfølgelig kun relevant, hvis der er stillet sikkerhed med virksomhedspantet for gæld, der ikke indgår i VSO.

⁴⁸ Legaldesk.dk - Ejerpantebrev

⁴⁹ SAU spørgsmål 33 af 3. september 2014 vedr. L200

⁵⁰ SAU spørgsmål 52 af 4. september 2014 vedr. L200

Solidarisk hæftelse

Hvis der drives enten et interessentskab (I/S), partnerselskab (P/S), eller et kommanditselskab (K/S), hæfter deltagerne solidarisk. Både FSR og Landbrug og Fødevarer ønskede svar på, om skatteministeriet anså den solidariske hæftelse i I/S'er og skattetransparente selskaber, som værende omfattet af reglerne om sikkerhedsstillelse i VSO. I hørringsvaret til FSR og Landbrug og Fødevarer svarer skatteministeriet, at en solidarisk hæftelse i sig selv ikke anses for at være en sikkerhedsstillelse⁵¹. Der lægges vægt på, at så længe den enkelte interessent, kommandant eller partner ikke opnår fordele privat ved sikkerhedsstillelsen, så vil den solidariske hæftelse ikke falde ind under reglerne om sikkerhedsstillelser i VSO.

Alskyldserklæring

Når der stilles en alskyldserklæring, er det en erklæring, som medfører, långiver får sikkerhed i ethvert lån en låntager måtte have, eller får overfor en låntager. I svar på spørgsmål nr. 54 til L200 svarer skatteministeriet, at en underskrevet alskyldserklæring ikke bliver omfattet af reglerne om sikkerhedsstillelser⁵². Det er dog et krav, at der for den private del af gælden ikke kun er stillet sikkerhed med aktiver i VSO. Der skal ligeledes også være en separat privat sikkerhedsstillelse for det private lån. Det betyder, at det medfører en beskatning, hvis der ikke særskilt er stillet sikkerhed med en privat sikkerhedsstillelse.

Indskudskontoen

Som tidligere beskrevet i afsnittet *Baggrunden for indførelsen* opgøres indskudskontoen efter reglerne i VSL § 3. Der blev ikke ændret ved reglerne i VSL § 3 ved indførelsen af L992, men der blev i stedet i VSL § 11 stk. 4 indsat en bestemmelse, som gjorde, at det ikke er muligt at opspare overskud i VSO til foreløbig virksomhedsskat, såfremt indskudskontoen er negativ. Som så mange andre regler, blev der indført en undtagelse til denne i form af en bagatelgrænse på kr. 500.000. I det oprindelig udspil til L200, var bagatelgrænsen kr. 100.000, men denne blev ændret i en betænkning over lovforslaget til kr. 500.000⁵³.

Betydningen af bagatelgrænsen var, at der kunne opspares, hvis ikke den numeriske værdi af indskudskontoen primo og ultimo tillagt en eventuel sikkerhedsstillelse registreret d. 10. juni 2014 oversteg kr. 500.000⁵⁴. For at kunne benytte bagatelgrænsen skulle grænsen være opfyldt

⁵¹ SKM2016.495.SR

⁵² SAU spørgsmål 54 af 4. september 2014 vedr. L200

⁵³ 2013/1 BTL 200, Betænkning over lovforslag

⁵⁴ Lov nr. 992 §3 stk. 6

i indkomståret 2014⁵⁵. Bagatelgrænsen er med andre ord en overgangsregel for personer, der benyttede VSO i 2014 og tidligere indkomstår. Hvis der ved brug af VSO i efterfølgende år, er sket en nedsættelse af indskudskontoen, altså at den bliver mere negativ efter opgørelsen i 2014, ville det ikke være muligt for den selvstændigt erhvervsdrivende at benytte opsparingsmulighederne i ordningen. Overgangsreglen er gældende så længe den erhvervsdrivende benytter VSO.

Formålet med at indføre regler om at indskudskontoen skal være nul eller positiv begrundes med, at den selvstændige erhvervsdrivende ikke skulle have mulighed for at indskyde privat gæld i ordningen, og hermed opnå at kunne dække privatforbruget ved dette.

Udnyttelse af ordningen før L992

Hvis en selvstændig optog et privat lån og placerede gælden i VSO, ville det med stor sandsynlighed medføre, at indskudskontoen blev negativ. Efterfølgende år opnås der så overskud i VSO for den selvstændige, hvilket opspares i ordningen til en foreløbig virksomhedsskat. Der kan argumenteres for at den selvstændige kan benytte det private lån, der er placeret i VSO til at finansiere sit privatforbrug og samtidig bruge overskuddet til at afdrage den private gæld, der er placeret i virksomheden.

Opsparing af overskud 11. juni 2014 – 31. december 2017

Med ændringerne i L992 der blev indført pr. 14. juni 2014 betød det, at overskud erhvervet efter denne dato ikke kunne opspares, såfremt betingelser herfor ikke var opfyldt. Indskudskontoen skulle være nul eller positiv, og der måtte ikke været stillet sikkerhed med VSO-aktiver for privat gæld⁵⁶. Dog var der stadig mulighed for opsparing, hvis bagatelgrænsen på kr. 500.000 kunne overholdes.

Hvis det for den erhvervsdrivende ikke var muligt at opspare efter indførelsen af L992, skulle der foretages en fordeling af overskuddet i indkomståret 2014⁵⁷. Det kunne vælges at dele overskuddet forholdsmæssigt ud på de to perioder, for på den måde at tilgodese selvstændige, som primært har indkomsten i den sidste halvdel af året.

Delopgørelsen kan også tage udgangspunkt i en regnskabsmæssig opgørelse, hvor indtægter indregnes i takt med, at den indtjenes jf. ÅRL § 49 stk. 1. Ved en regnskabsmæssig opgørelse

⁵⁵ Den juridiske vejledning C.C.5.2.10

⁵⁶ L992 §3 stk. 4

⁵⁷ L992 §3 stk. 7

vil omkostninger der ikke kan henføres til en specifik periode skulle fordeles forholdsmæssigt på perioderne.

Bagatelgrænsen

Som nævnt tidligere blev der indført en bagatelgrænse for erhvervsdrivende der benyttede VSO ved indførelsen af L992. Udgangspunktet efter indførelsen af L992 var, at opsparing i VSO kun var muligt ved en indskudskonto, som er nul eller positiv. Nedenfor vises nogle eksempler, der viser, hvornår bagatelgrænsen og opsparing er mulig efter L992.

Eksempel 1

Indskudskonto primo 2014	-20.000
Indskudskonto ultimo 2014	-20.000
Sikkerhedsstillelse pr. 10. juni 2014	700.000

Tabel 5, Kilde: Egen tilvirkning

I ovenstående eksempel kan der ikke opspares, hvis der skulle være overskud, for perioden efter 10. juni 2014, da det er et krav, at indskudskontoen er positiv både primo og ultimo. Derudover er der pr. 10. juni 2014 en sikkerhedsstillelse, som i sig selv er større end bagatelgrænsen. Det vil dog være muligt at opspare et eventuelt overskud, der er opstået inden 11. juni 2014. Havde indskudskontoen været nul eller positiv, ville det ikke have ændret noget i ovenstående tabel, da der for perioden indtil 10. juni 2014, kunne opspares i VSO, uanset fortegnet på indskudskontoen. I de efterfølgende indkomstår vil det ikke være muligt at benytte opsparingsmulighederne, så længe der er stillet sikkerhed med VSO-aktiver for gæld der ikke indgår i ordningen.

Eksempel 2

Indskudskonto primo 2014	20.000
Indskudskonto ultimo 2014	20.000
Sikkerhedsstillelse pr. 10. juni 2014 (sikkerhedsstillelsen forventes at være afviklet 31. december 2017)	700.000

Tabel 6, Kilde: Egen tilvirkning

Eksempel 2 tager udgangspunkt i en erhvervsdrivende, der forventer at have afviklet den sikkerhedsstillelse, der er registreret i VSO d. 10. juni 2014, senest d. 31. december 2017. Indskudskontoen er positiv både primo og ultimo 2014. I dette tilfælde vil det være muligt for

den erhvervsdrivende at opspare midler i VSO. Bagatelgrænsen er i dette tilfælde ikke relevant, da sikkerhedsstillelsen overstiger kr. 500.000. Hvis ikke sikkerhedsstillelsen er væk d. 1. januar 2018, vil det ikke være muligt at spare op i perioden fra 11. juni 2014 til 31. december 2017.

Eksempel 3

Indskudskonto ultimo 2013	-700.000
Mellemregningskonto ultimo 2013	750.000
Sikkerhedsstillelse pr. 10. juni 2014	0
Indskudskonto ultimo 2014	-490.000
Mellemregningskonto ultimo 2014	540.000

Tabel 7, Kilde: Egen tilvirkning

I ovenstående eksempel er der ingen sikkerhedsstillelse i VSO, men indskudskontoen er derimod negativ, hvilket kan være et udtryk for, at der er indskudt privat gæld i VSO. Det var muligt for den erhvervsdrivende at omgøre dispositionen for indkomståret 2013, således der overføres et beløb fra mellemregningen til indskudskontoen ultimo 2013⁵⁸. I ovenstående eksempel medfører det, at der fra mellemregningskontoen overføres kr. 210.000, så indskudskontoen ultimo 2013 er på kr. -490.000. Dette medfører, at indskudskontoen er under bagatelgrænsen på kr. 500.000, og dermed kan der i de efterfølgende år opsaves i virksomhedsordningen. Hvis indskudskontoen de efterfølgende indkomstår gøres mere negativ, kan opsparingsmulighederne ikke benyttes.

Opsparing fra 1. januar 2018

Det vil ikke være muligt for den skattepligtige at opspare overskud efter reglerne i VSL § 10 stk. 2. erhvervet efter 1. januar 2018 i VSO, hvis der fortsat er stillet sikkerhed med VSO-aktiver for gæld der ikke indgår i ordningen. Indskudskontoen skal ligeledes være nul eller positiv både primo og ultimo⁵⁹.

Det er dog en mulighed for erhvervsdrivende, der benyttede VSO før L992 blev indført at benytte sig af bagatelgrænsen. Denne kræver dog, at indskudskontoen ikke er mere negativ end kr. 500.000 pr. 11. juni 2014. Saldoen på indskudskontoen må ikke blive mere negativ i de

⁵⁸ L992 § 3 stk. 7

⁵⁹ L992 § 3 stk. 5

efterfølgende år, når VSO benyttes. Hvis bare indskudskontoen bliver mere negativ med en krone, vil muligheden for opsparing i VSO fremadrettet bortfalde.

Hvis ikke den selvstændige har afviklet en eventuel sikkerhedsstillelse, registeret pr. 10. juni 2014, inden d. 1. januar 2018, og har benyttet sig af opsparingsmulighederne i den mellemliggende periode, vil der d. 1. januar 2018 overføres et beløb svarende til det opsparede beløb i perioden til den selvstændige, som en hævning⁶⁰.

Nulstilling af indskudskonto

Da saldoen på indskudskontoen efter indførelsen af L992 fik betydning for opsparingsmulighederne i VSO, blev der indført en ekstraordinær mulighed for at nulstille indskudskontoen⁶¹. Da det tidligere ikke havde nogen skattemæssig betydning, at saldoen på indskudskontoen var negativ, blev det muligt for erhvervsdrivende at nulstille indskudskontoen tilbage til det år, hvor ordningen blev anvendt første gang. Det ville ikke få indkomstmæssig betydning tilbage i tid, men den nulstillede indskudskonto skulle dog reguleres med eventuelle hævninger og indskud. Den regulerede indskudskonto kunne herefter anvendes fra og med indkomståret 2014. Det var dog et krav, at den erhvervsdrivende skulle kunne bevise, at der ved indtrædelse i VSO, kun var indskudt erhvervsmæssig gæld i ordningen⁶².

Rentekorrektion

Inden indførelsen af L992 blev rentekorrektionssatsen beregnet på baggrund af kapitalafkastsatsen jf. VSL § 9. Ved indførelsen af L992 indførtes § 9 a i VSL, som siger, at der en gang årligt opgøres en rentekorrektionssats. Satsen skulle være 3% højere end kapitalafkastsatsen. Før indførelsen var kapitalafkastsatsen og rentekorrektionssatsen den samme, men efter indførelsen havde rentekorrektionssatsen større værdi ved den selvkontrollerende effekt, når eller hvis indskudskontoen er negativ.

Rentekorrektionen skulle være med til at udligne den fordel, den selvstændige kunne opnå ved at skyde privatgæld ind i virksomheden. Ved at indskyde privat gæld i VSO opnås der større fradragsværdi for renteudgifterne, da renteudgifterne i VSO fratrækkes i den personlige indkomst fremfor som kapitalindkomst. Det var, som beskrevet tidligere, blandt andet dette myndighederne ønskede at gøre op med ved indførelsen af L992. Når den selvstændige havde indskudt privat gæld i sin VSO, var der ikke blot mulighed for større værdi af rentefradraget,

⁶⁰ L992 § 3 stk.5

⁶¹ L992 § 3 stk.10

⁶² L992 § 3 stk. 5

men også mulighed for at afdrage på privatgæld med lavt beskattede midler. Hvis den private gæld er placeret i VSO, er det ikke nødvendigt for den selvstændige at foretage hævninger for at kunne servicere den private gæld. På denne måde er det muligt for selvstændige at afdrage på privat gæld med VSO-midler, som kun er beskattet med den foreløbige aconto skat. Dette medfører altså en skattebesparelse i sidste ende.

Ægtefællesuccession

Hvis der mellem ægtefæller overdrages aktiver, skal der jf. KSL § 26 A ske succession i enten gevinst eller tab. Med indførelsen af L992 blev KSL § 26 a stk. 6 indsat som en værnsregel mod L992. Reglen gjorde, at ægtefæller kun kunne overdrage en eller flere virksomheder, hvis en eventuel negativ indskudskonto var udlignet. Årsagen til indførelsen af KSL § 26 A var, at ægtefæller ikke skulle kunne overføre en eventuel stor negativ indskudskonto til hinanden, for på den måde, så at udnytte reglerne i L992.

Delkonklusion

Med indførelsen af L992 ønskede skattemyndighederne at imødekomme nogle af de utilsigtede anvendelser af virksomhedsordningen, som de var blevet opmærksomme på. Der var et ønske om, at erhvervsdrivende ikke skulle have private fordele ved at benytte ordningen. Det kunne eksempelvis være at placere deres private gæld i VSO, for på den måde at opnå en større rentebesparelse og i sidste ende kunne afdrage på privat gæld med lavt beskattede midler. Der blev indført regler for, hvornår opsparingsmulighederne kunne benyttes. Indskudskontoen skulle fremover være nul eller positiv for at benytte opsparingsmuligheden. Med indførelsen af L992 kom der dog også nogle overgangsregler, så personer der benyttede ordningen i 2014 og tidligere, havde mulighed for at tilpasse sig i de nye regler. Der blev indført en bagatelgrænse på indskudskontoen på kr. 500.000, så det stadig var muligt for erhvervsdrivende at spare op, hvis bare ikke indskudskontoen blev mere negativ end 500.000 i indkomstårene efter 2014.

Der blev også indført, at der ikke kunne stilles VSO aktiver til sikkerhed for privat gæld. Disse sikkerhedsstillelser skulle afvikles, og fremadrettet ville det medføre en hævning, og dermed en yderlig beskatning for den selvstændige.

Reglerne for beregningen af rentekorrektion blev også ændret, da rentekorrektionsraten fremover skulle være 3% højere end kapitalafkastsraten. Dette blev indført for at udligne fordelene, som den erhvervsdrivende blandt andet kunne have ved at indskyde privat gæld i virksomheden.

For at ægtefæller ikke blot skulle kunne overføre en stor negativ indskudskonto til hinanden, blev der i KSL indsat en bestemmelse, som sagde, at en eventuel negativ indskudskonto skulle være udlignet, for at ægtefæller kunne overdrage VSO-aktiver til hinanden.

L123

Der skulle ikke gå længe før der igen kom en ændring til VSO. Lovforslaget L123 blev vedtaget som lov nr. 652 af 8. juni 2016. Loven medførte en række ændringer til L992, som blot blev indført to år forinden. I de følgende afsnit redegøres det for ændringerne der kom med L123 i forhold til de regler der blev indført med L992.

Sikkerhedsstillelser

Med L123 blev VSL § 4 b indført, og denne skulle erstatte VSL § 10 stk. 6-9 vedrørende sikkerhedsstillelser i VSO.

I den tidligere L992, og som tidligere beskrevet, medførte en sikkerhedsstillelse med VSO-aktiver for privat gæld en hævnning udenom hæverækkefølgen. Der er i VSL § 4 b stk. 1 præciseret således, at hævnningen nu er en del af hæverækkefølgen jf. VSL §5. Netop denne ændring fik stor betydning, da hævnningen nu ville følge hæverækkefølgen. Dette medfører, at den selvstændige ikke risikerer en form for dobbeltbeskatning, som følge af at skulle foretage en hævnning i forbindelse med en sikkerhedsstillelse.

Med indførelsen af L123 blev tidspunktet for, hvornår sikkerhedsstillelsen skulle opgøres også præciseret. De selvstændige, som allerede bruger VSO, skal opgøre sikkerhedsstillelsens værdi på det tidspunkt, hvor sikkerhedsstillelsen træder i kraft. Omvendt skal den selvstændige erhvervsdrivende, som ikke benytter VSO på det tidspunkt, hvor sikkerhedsstillelsen træder i kraft, opgøre værdien af sikkerhedsstillelsen på det tidspunkt, hvor VSO benyttes første gang.

VSL § 10 stk.7 ændres efter L123 til VSL § 4 b stk. 2. Den eneste ændring der er til denne lov, er nummereringen af paragraffen. Der må godt stilles sikkerhed for aktiver udenfor VSO, hvis det er i en sædvanlig forretningsmæssig disposition.

VSL § 10 stk. 8 ændres efter L123 til VSL § 4 b stk. 3. Denne undtagelse omhandler fortsat sikkerhedsstillelse ved en blandet benyttet ejendom. VSL § 4 b stk. 3 præciserer dog nærmere, hvornår der er tale om en blandet benyttet ejendom. Kursværdien på gælden må fortsat ikke overstige ejendomsværdien tillagt udgifter til forbedringer.

VSL § 4 b stk. 4 indsættes som ny lovbestemmelse, og den siger, at der gerne må stilles sikkerhed for gæld i en ejendom, som tjener til bolig for den skattepligtige – eller tidligere har

gjort det. Det vil sige, at en landmand gerne må benytte virksomhedsaktiver til at stille sikkerhed for gæld i sin private bolig. Det er dog et krav, at gælden indskydes samme år, som ejendommen indskydes i VSO.

VSL § 10 stk. 9 erstattes ikke af en ny lov da den, som tidligere beskrevet, omhandlede sikkerhedsstillelser, der var foretaget mellem indførelsen af L992 og 31. december 2017.

Nedenfor er udarbejdet et skema som illustrerer ændringer til den tidligere VSL § 10 stk. 6-9.

Inden L123	Efter L123
VSL § 10 stk. 6	VSL § 4 b stk. 1
VSL § 10 stk. 7	VSL § 4 b stk. 2
VSL § 10 stk. 8	VSL § 4 b stk. 3
VSL § 10 stk. 9	Udgår
Ny lov	VSL § 4 b stk. 4

Tabel 8, Kilde: Egen tilvirkning

Kapitalafkastgrundlaget

VSL § 8 stk. 1 blev også ændret med L123. Der blev indsat følgende: ”I § 8, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »§ 4 a«: », beløb, der i tidligere indkomstår er omfattet af § 4 b, stk. 1”⁶³

Det betyder konkret, at værdien af en eventuel sikkerhedsstillelse vil fragå kapitalafkastgrundlaget og i sidste ende kapitalafkastet. Kapitalafkastsatsen har dog de seneste år været 0, og netop påvirkningen af kapitalafkastet, har derfor i disse år ingen betydning.

I år med en kapitalafkastsats over nul vil det medføre, at den selvstændige erhvervsdrivende kan overføre en mindre del fra sin personlige indkomst til kapitalindkomst, som ikke beskattes lige så hårdt, som den personlige indkomst. Omvendt kan det også medføre for nogle erhvervsdrivende, at kapitalafkastgrundlaget bliver negativt. Hvis indskudskontoen samtidigt er negativ, medfører det i stedet rentekorrektion. Dette har den omvendte effekt, da der så flyttes indkomst fra kapitalindkomst til den personlige indkomst.

⁶³ L123 Kapitel 2b

Overgangsregler

Med indførelsen af L123 blev der i lov nr. 652 i § 17 stk. 7 indført følgende bestemmelse:

”Stk. 7. Den skattepligtige, der i perioden fra og med den 11. juni 2014 til og med den 8. september 2014 har foretaget dispositioner, der omfattes af virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, kan vælge, at opgørelsen af beløb efter virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, 1. pkt., som ophævet ved denne lovs § 13, nr. 5, skal ske på baggrund af sikkerhedsstillelsens størrelse for alle dispositioner i perioden. Finder 1. pkt. anvendelse, fastsættes gældens kursværdi den 8. september 2014 til den størst udvisende kursværdi af gælden i perioden fra og med den 11. juni 2014 til og med den 8. september 2014 til brug for opgørelse af gældens kursværdi ved anvendelse af virksomhedsskattelovens § 4 b, stk. 1, som indsat ved denne lovs § 13, nr. 2, eller virksomhedsskattelovens § 10, stk. 6, som ophævet ved denne lovs § 13, nr. 5.”⁶⁴

Ovenstående paragraf blev indført for at imødekomme de selvstændige, som i den mellemliggende periode mellem L992 og L123 havde disponeret ud fra de regler, der blev fremsat i L992. Med indførelse kunne den selvstændigt erhvervsdrivende vælge at opgøre størrelsen på en sikkerhedsstillelse til den største værdi af kursværdien i perioden 11. juni til 8. september 2014.

Omvalg af 2013 selvangivelse

Der blev som følge af § 17 stk. 10 i lov nr. 652 mulighed for at ændre de selvangivne oplysninger for indkomstårene 2013, 2014 og 2015. Dette kom som en konsekvens af de mange spørgsmål og mange uklarheder, der var efter indførelsen af L992. Med indførelsen af § 17 stk. 10 havde de selvstændigt erhvervsdrivende altså mulighed for at ændre de dispositioner, der var foretaget ud fra den første lovændring i L992.

Delkonklusion

Efter indførelsen af L123 blev det nærmere præciseret, hvordan en sikkerhedsstillelse med aktiver i VSO for gæld udenfor VSO skulle håndteres. Værdien af sikkerhedsstillelsen skal overføres til den skattepligtige via hæverækkefølgen. VSL § 4 b blev indført som erstatning for VSL § 10 stk. 6-9. Værdien af sikkerhedsstillelsen skulle ligeledes fragå i kapitalafkastgrundlaget. Der blev indført en række overgangsregler, som gav erhvervsdrivende, der allerede havde disponeret ud fra L992, nogle muligheder for at omgøre deres dispositioner.

⁶⁴ Lov nr. 652 § 17 stk. 7

Konkrete afgørelser

I det følgende afsnit analyseres udvalgte skattemeddelelser for at vurdere praksis og dermed konsekvensen af de to ændringslove, L200 og L123.

SKM2015.581.SR

I forbindelse med indførelsen af reglen angående sikkerhedsstillelser i VSO d. 10.06.2014, søger spørger bindende svar angående sin tidligere disponering tilbage i 2011.

I 2011 indskød spørger sin private ejendom, som forgæves blev forsøgt solgt, i VSO, med henblik på at ejendommen skulle udlejes. Spørger har på dette tidspunkt allerede et større opsøret overskud i VSO gennem indtjening fra andet liberalt erhverv. Med det opsørede overskud i VSO ville spørger ikke indskyde den gæld, der tilhører den private ejendom i ordningen, da en sådan disponering medfører en hævnning i hæverækkefølgen. Dermed vil spørger blive beskattet af kr. 200.000 grundet bruttoprincippet, da dette ses som en hævnning i hæverækkefølgen. Da lånet til ejendommen er uden for VSO, stilles der dermed virksomhedsmidler til sikkerhed for gæld der er udenfor VSO. Den ikke indskudte gæld er lavere end ejendommens reelle værdi.

Spørger mener, at denne disponering skal ses som en sædvanlig forretningsmæssig disposition jf. VSL § 10 stk. 7, nu § 4 b stk. 2, og at sikkerhedsstillelsen dermed ikke medfører en hævnning i hæverækkefølgen. Spørgers revisor ligger i den forbindelse også vægt på, at gælden i ejendommen er optaget samtidig med at ejendommen blev erhvervet. Det vil sige at gælden ikke er optaget som privat lån, hvor der blev stillet sikkerhed i virksomhedsaktiver. Udlejningsejendommen er først blevet et virksomhedsaktiv senere hen i forbindelse med at ejendommen skulle udlejes og dermed var spørger tvunget til at skyde ejendommen ind i VSO.

I skattemeddelelsens svar henvises der blandt andet til FSR's henvendelse til Skatterådet d. 08.09.2014. FSR har i henvendelsen blandt andet ønsket svar på en problemstilling der minder om spørgers. FSR finder det problematisk, at det med L200 ikke formås at løse reglen omkring bruttoprincippet i VSO. Med bruttoprincippet menes, at hvis der eksempelvis overføres en udlejningsejendom og gælden hertil ind i VSO, så skal ejendommen og gælden behandles som to forskellige transaktioner i form af et indskud og en hævnning. Da L200 ikke løser denne problemstilling, mener FSR, at en disponering som denne, alt andet lige må ske som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition jf. VSL § 10 stk. 7, nu § 4 b stk. 2, og at det dermed kan undlades at indskyde ejendommens gæld i VSO. Svaret på henvendelsen fra FSR lød i den forbindelse, at der i udgangspunktet ikke kan argumenteres for, at en sådan disponering er

foregået som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition. I afgørelsen vægtes det blandt andet hvorvidt dispositionen er foretaget på baggrund af virksomhedens samhandel med tredjemand. Da spørger i dette tilfælde selv er samhandelspartneren, anser Skatterådet ikke dispositionen for at være af sædvanlig forretningsmæssig karakter, da det vurderes at samhandelspartneren skal være en uafhængig tredjemand.

Dermed vil gælden uden for VSO medføre en sikkerhedsstillelse jf. VSL § 10 stk. 6, nu § 4 b stk. 1.

Spørgers disponering tilbage i 2011 anses derfor for ikke at være som led i en forretningsmæssig disposition, og dermed er der tale om en sikkerhedsstillelse i VSO. Skatterådet bekræfter hermed at indskuddet af gælden fra udlejningsejendommen vil medføre en tvangshævning for spørger på kr. 200.000 fra det opsparede overskud.

Vores kommentarer til afgørelsen

Denne afgørelse er afsagt i august 2015, altså inden L123 er trådt i kraft.

Spørger har tilbage i 2011 disponeret på ovenstående måde for at undgå en tvangshævning i VSO på kr. 200.000. På daværende tidspunkt var der ikke indført lov angående sikkerhedsstillelser i VSO og dermed var denne disponering helt efter den daværende gældende lovgivning.

Efter vores opfattelse ville spørger kunne have undgået problematikken med sikkerhedsstillelsen, hvis hans disponering kunne være foretaget efter reglerne i VSL § 4 b stk. 4, som dog først blev indført i 2016 med L123. Problemet i dette tilfælde er, at spørger har foretaget sin oprindelige disponering tilbage i 2011 ud fra de daværende regler. Indførelsen af L992 medførte i 2014, at hans disponering medførte en hævning som følge af en sikkerhedsstillelse, da VSO-aktivet i form af ejendommen stod til sikkerhed for gæld placeret i privatsfæren. Samtidig vil han blive beskattet af gælden på 200.000 grundet bruttoprincippet hvor indskydelse af gæld anses for en hævning i hæverækkefølgen.

Indførelsen af VSL § 4 b stk. 4 medfører altså, at spørger kunne have indskudt gælden og ejendommen på samme tid. Dermed ville spørger kun få en hævning som følge af bruttoprincippet på kr. 200.000 ved indskydelse af gælden.

SKM2017.291.SR

I dette bindende svar ønsker spørger svar på, om et håndpantset ejerpantebrev samt kaution udgør en sikkerhedsstillelse i VSO jf. VSL § 4 b. I samme ombæring ønsker spørger svar på om tidligere dispositioner er foretaget som led i en forretningsmæssig disposition jf. VSL § 4 b stk. 2.

Spørger driver til dagligt en landbrugsvirksomhed med svineproduktion og planteavl. Dette er indtil 2007 drevet som personlig virksomhed i VSO. Spørger stifter tilbage i 2008 et driftsselskab "A A/S" samt et holdingselskab "B ApS", med henblik på at begrænse den økonomiske risiko. Planen er at driftsbygninger, som er ejet personligt, skal udlejes til driftsselskabet. I driftsselskabet er den eneste aktivitet svineproduktionen, mens markdrift og ejerskab af bygninger fortsat er i spørgers VSO og personlige regi. Driftsselskabet og den personlige virksomhed har en samhandel bestående af salg af afgrøder fra markdriften samt udlejning af driftsbygninger til svineproduktion. Samhandlen beløber sig årligt op på ca. kr. 6.500.000.

I forbindelse med stiftelsen af driftsselskabet, stiller spørger landbrugsejendommene i VSO til sikkerhed for kassekreditten med trækingsret op til kr. 2.000.000. Til sikkerhed for kassekreditten har spørger og ægtefælle samtidig underskrevet en selvskyldnerkaution.

Spørgsmål 1

Først og fremmest ønsker spørger at vide om den sikkerhedsstillelse, der er stillet i form af håndpantset ejerpantebrev i 2008 over for A A/S er omfattet af VSL § 10 stk. 6, nu § 4 b stk. 1, hvis trækket på kassekreditten øges i forhold til saldoen pr. 10.06.2014.

Udgangspunktet er, at i situationer hvor aktiver der er placeret i VSO stilles til sikkerhed for gæld uden for VSO, så er der tale om en skattemæssig sikkerhedsstillelse jf. VSL § 10 stk. 6, nu § 4 b stk. 1.

Skatterådet bekræfter, at dispositionen anses for at være en sikkerhedsstillelse jf. VSL § 10 stk. 6, nu § 4 b stk. 1.

Spørgsmål 2

Spørger ønsker at vide om den sikkerhedsstillelse der er stillet i form af selvskyldnerkaution 2008 over for A A/S er omfattet af VSL § 10 stk. 6, nu § 4 b stk. 1, hvis trækket på kassekreditten øges i forhold til saldoen pr. 10. juni 2014.

Skatterådet henviser til forarbejderne af L200, hvor ministeren i spørgsmål 247 bliver spurgt til, om en personlig kautionstillelse skal anses, som værende en sikkerhedsstillelse set i relation

til VSL § 10 stk. 6, nu § 4 b stk. 1. Hertil besvarer ministeren, at en personlig kaution ikke i sig selv er nok til at udgøre en sikkerhedsstillelse. Det er dermed op til en konkret vurdering i den enkelte sag, hvorvidt der er tale om en sikkerhedsstillelse. Herudover henvises der til andre afgørelser, hvor kautioner i relation til sikkerhedsstillelser ligeledes behandles.

Skatterådet besvarer spørgsmålet med ”Nej” og dermed er der ikke tale om en sikkerhedsstillelse såfremt trækket på selskabets kassekredit forøges efter 10. juni 2014.

Spørgsmål 3

I dette spørgsmål ønskes det besvaret, om sikkerhedsstillelsen i form af ejerpantebrev i VSO-aktiver samt selvskyldnerkaution er omfattet af undtagelsesbestemmelsen jf. VSL § 10 stk. 7, nu § 4 b stk. 2.

Til besvarelse af dette spørgsmål, henvises der til spørgsmål 34 i forarbejdelsen af L200, hvor ministeren svarer, at der ved forretningsmæssig disposition er to krav der skal være opfyldt. Først og fremmest skal behovet for en sikkerhedsstillelse begrundes med en anden forretningsmæssig disposition, hvor selve sikkerhedsstillelsen ikke skal være det primære element i en samhandelssituation. Det andet der skal være opfyldt er, at vilkårene i sikkerhedsstillelsen skal være foretaget efter armslængdeprincippet.

Skatterådet besvarer dette spørgsmål med et ”Nej”, da det vurderes, at de to ovenstående krav ikke er opfyldt. Skatterådet skriver, at sikkerhedsstillelsen ikke er etableret som led i en samhandel, men nærmere som en sikkerhed for driftsfinansieringen i driftsselskabet. Derudover vurderes det, at en tredjemand ikke ville gå med på samme vilkår og dermed er, som tidligere nævnt, ingen af de to krav opfyldt ifølge Skatterådet.

Spørger vælger efterfølgende at lade spørgsmålet gå videre til Landsskatteretten, som ændrer svaret til ”Ja”⁶⁵. Landsskatteretten begrundes dette med, at de anser begge betingelser i to-trins testen for at være opfyldt. Det første trin anser Landsskatteretten for at være opfyldt, da samhandlen mellem den personlige virksomhed og driftsselskabet resulterer i en indtjening i VSO på kr. 6.500.000. Andet trin anser Landsskatteretten for at være opfyldt, da sikkerhedsstillelsen for driftsselskabets kassekredit på kr. 2.000.000 er et led i en forretningsmæssig disposition som følge af samhandlen mellem de to virksomheder.

⁶⁵ Landsskatteretsafgørelse, journalnummer 17-0987789

Efter Landsskatterettens afgørelse, gik sagen videre i Byretten⁶⁶. I Byretten er der to dommere der er enige i Skatterådets afgørelse mens en enkelt dommer er enig i Landsskatterettens afgørelse.

De to dommere som er enige med Skatterådet, mener ikke, at nogle af de to trin er opfyldt. Der lægges her til grund, at sikkerheden for selskabets kassekredit skete i forbindelse med stiftelsen af selskabet og ikke i forbindelse med en specifik samhandel. Derudover mener de to dommere ikke, at sikkerhedsstillelsen lever op til armlængdeprincippet. Her lægges der vægt på, at spørger ejer henholdsvis selskabet og den personlige virksomhed og dermed er kravene for at sikkerhedsstillelsen er sket på armlængevilkår skærpede.

En enkelt dommer erklærer sig enig med Landsskatteretten, da dommeren mener, at der er tale om en betydelig samhandel mellem de to virksomheder. Dermed anser dommeren VSL § 10 stk. 7, nu § 4 b stk. 2 for opfyldt.

Ud fra dette bliver sagen afgjort ved at spørger ikke får medhold i sin sag, da der er flertal for Skatterådets afgørelse.

Spørgsmål 4

Spørger ønsker svar på, om et skifte af pengeinstitut efter 10. juni 2014 vil ændre svarene på spørgsmål 1-3. Det nye pengeinstitut vil stille krav om sikkerhed i fast ejendom i VSO i form af en håndpantserklæring. Derudover er der fortsat krav om en personlig kaution, og trækingsretten på kassekredit i selskabet øges til kr. 2.500.000.

Skatterådet afviser spørgsmålet, da spørgsmålet som udgangspunkt skal kunne besvare med ”Ja” eller ”Nej”. Derudover mener Skatterådet, at der ikke er tilstrækkelige informationer til at de kan besvare spørgsmålet. Herunder fremgår det blandt andet ikke, hvornår spørger specifikt ønsker at skifte pengeinstitut.

Vores kommentarer til afgørelsen

Til spørgsmål 1 er Skatterådets svar efter vores opfattelse ikke overraskende ud fra lovgivningen på området, da bestemmelsen i VSL § 4 b stk. 1 siger, at aktiver i VSO ikke kan stilles til sikkerhed for gæld uden for VSO uden at det udløser en sikkerhedsstillelse.

Svaret til spørgsmål 2 fra Skatterådet er efter vores opfattelse heller ikke overraskende. Her kan der henvises til øvrig praksis i SKM2015.693.SR, SKM2015.566.SR og SKM2015.528.SR, som også behandles i dette projekt. Fælles for alle disse afgørelser er, at en stillet kaution i sig

⁶⁶ SKM2021.715.BR

selv ikke udgør en sikkerhedsstillelse jf. VSL § 4 b stk. 1. Ud fra praksis er der en tendens til, at så længe kautionen er til et bestemt aktiv eller som i dette tilfælde en kassekredit i et selskab, hvor personen der kautionerer ligeledes, ejer selskabet, vil der i sådanne situationer ikke opstå en sikkerhedsstillelse. Det afgørende i disse sager er, at der ikke opstår en kreditfacilitet privat. Altså en privat fordel som følge af anvendelsen af VSO.

I forhold til Skatterådets besvarelse af spørgsmål 3, som efterfølgende har været igennem henholdsvis Landsskatteretten og Byretten, er svaret mere tvetydigt.

Det faktum at spørgsmålet har været igennem tre instanser, med forskellige udfald, indikerer, at vurderingen af, om der er tale om en forretningsmæssig disposition fortsat giver udfordringer. Af bemærkningerne til L200 nævnes det, at for at der kan være tale om en forretningsmæssig disposition kan det være i en situation, hvor der stilles sikkerhed over for en leverandør, som mangler likviditet til at kunne udføre en specifik opgave. I en sådan situation mener myndighederne, at der er tale om en forretningsmæssig disposition. Efter vores opfattelse vil en sådan situation sjældent finde sted, da det er de færreste erhvervsdrivende der vil stille sikkerhed for en ekstern leverandør. Dog er der konkrete eksempler på, hvornår Skatterådet vurderer, at en sikkerhedsstillelse sker som led i en forretningsmæssig disposition. Her kan henvises til SKM2015.474.SR som også indgår i dette projekt.

Det er vores opfattelse, at den praksis som Skatterådet og i sidste ende Byretten praktiserer i SKM2017.291.SR og SKM2021.715.BR i nogle tilfælde vil forhindre en naturlig forretningsudvikling. Indførelsen af L200 og L123 går på at hindre utilsigtet anvendelse af VSO og det er af vores opfattelse, at spørgers ageren ikke er i modstrid med reglerne som er indført i L200 og L123. Vi finder Landsskatterettens argumentation for samhandlen og dermed forretningsmæssig disposition fyldestgørende i dokumentationen, da der er en betydelig samhandel på kr. 6.500.000 hvert år.

SKM2015.474.SR

Spørger ønsker i denne sag at få bekræftet, at der ikke sker en beskatning i form af en sikkerhedsstillelse, såfremt spørger pantsætter sin ejendom for at skabe sikkerhed for sin bror og medinteressents gæld.

Spørger driver til dagligt en landbrugsbedrift bestående af henholdsvis svineproduktion samt markdrift. Spørger har et I/S i samarbejde med sin bror, som de ejer 50/50. Brødrene ejer hver deres landbrugsejendom, som er beliggende med omkring 1 kilometers afstand. Økonomisk

drives deres virksomheder dog adskilt, dog med et stort samarbejde grundet det fælles I/S, og fordi de begge opererer inden for samme branche og dermed naturligt hjælper hinanden.

Aktiviteten i interessentskabet foregår i lejede lokaler, som bliver lejet af spørger og dennes bror.

Der er løbende en samhandel mellem interessentskabet og de to brødre. Eksempelvis sælges brødrenes planteavl, som de har i deres egen virksomhed, videre til interessentskabet, som anvender planteproduktionen til at fodre deres grise. Afregningerne mellem dem bliver løbende foretaget og foregår på armslængevilkår.

I forbindelse med et bankskifte, kræver den nye bank over for spørgers bror, at de må tage pant i spørgers landbrugsejendomme, som er en del af VSO, som sikkerhed for broderens gæld i banken. Pantet lyder på kr. 4.692.000. Spørger og spørgers bror har samme bank og bliver af banken betragtet som én stor interessent, selvom de har fuldt adskilt økonomi.

Spørger påpeger her, at spørger godt er klar over, at dette er en sikkerhedsstillelse jf. VSL § 10 stk. 6 nu § 4 b stk. 1, men argumenterer i samme omgang for, at det er foretaget som led i en forretningsmæssig disposition jf. VSL § 10 stk. 7, nu § 4 b stk. 2. Her lægger spørger vægt på den store samhandel, som de to interessenter har, samtidig med at selve driften foregår i samarbejde. Rådgiver for spørger påpeger her, at hvis finansieringen ikke går i gennem, så vil dette kunne få større konsekvenser for spørgers egen landbrugsvirksomhed grundet de to virksomheders samarbejdsstørrelse.

Skatterådet lægger i denne sag vægt på, at der er to trin, som der skal opfyldes, såfremt det ønskes at gå under bestemmelsen i VSL § 10 stk. 7, nu § 4 b stk. 2. Først og fremmest må selve sikkerhedsstillelsen der bliver stillet ikke være det bærende element i aftalen. Derimod skal det være selve samhandlen mellem virksomhederne, der skal være det bærende argument. Samtidig skal sikkerhedsstillelsen ske grundet forretningsmæssige formål i spørgers VSO, det vil sige at det skal foregå på armslængdevilkår, hvor sikkerhedsstillelsens størrelse og risiko skal afspejle sig i det udbytte som spørger får ved at stille sikkerhed. Skatterådet anser begge trin for at være opfyldt i denne sag.

Dermed vil spørger ikke blive beskattet af en sikkerhedsstillelse jf. VSL § 10 stk. 7, nu § 4 b stk. 2, da sikkerhedsstillelsen er foretaget som led i en forretningsmæssig disposition.

Skatterådet vurderer i afgørelsen ikke at det er afgørende, at der er tale om et brødrepar, da de ikke indgår i boafgiftslovens § 22. Her lægges der til grund, at den ene bror, ikke har til hensigt at give en gave til den anden bror.

Vores kommentarer til afgørelsen

I denne afgørelse giver Skatterådet medhold i, at sikkerhedsstillelsen er foretaget, som led i et forretningsmæssigt formål jf. VSL § 10 stk. 7, nu § 4 b stk. 2. Medhold i denne type problemstilling er sjældent inden for sikkerhedsstillelser i VSO.

Den generelle tendens i de udvalgte afgørelser er, at der skal uddybende og velbegrundede argumenter til for at overbevise Skatterådet om, at der er tale om en forretningsmæssig disposition jf. VSL § 10 stk. 7, nu § 4 b stk. 2. Her skal der være tydelige forretningsmæssige fordele, på armlængdevilkår, som overstiger sikkerhedsstillelsens risiko. Sikkerhedsstillelsen må på ingen måde udspringe sig af nogle private interesserer.

For at være på den sikre side i disse sager, må det konkluderes, at der bør søge om et bindende svar inden der gennemføres en sikkerhedsstillelse i VSO. Sagerne kan i grove træk minde om hinanden, men der kan være små forskelle, som der i den enkelte sag er af helt afgørende betydning. Eksempelvis som i SKM2017.291.SR, hvor en lignende sikkerhedsstillelse stilles mellem spørgers personlige virksomhed og selvsamme spørgers selskab, hvor der årligt er en samhandel på kr. 6.500.000. Her vurderede først Skatterådet og senere hen Byretten, at armlængdevilkåret først og fremmest ikke var opfyldt. Derudover blev det vurderet, at sikkerhedsstillelsen ikke blev stillet som følge af samhandlen.

Disse to afgørelser er et godt eksempel på, at det er en god idé at anmode Skatterådet om et bindende svar på området.

SKM2015.566.SR

I dette bindende svar har spørger stillet to spørgsmål angående skattemæssige sikkerhedsstillelser, som der ønskes besvarelse af. Denne afgørelse er afsagt inden indførelsen af L123.

Spørgsmål 1

I denne sag ønsker spørger en bekræftelse på, at en personlig kaution til eget selskab ikke udløser en skattemæssig sikkerhedsstillelse jf. VSL § 10 stk. 6 nu § 4 b stk. 1. Spørger driver en revisionsvirksomhed i samarbejde med sin far. Revisionsvirksomheden bliver drevet som et interessentskab.

Spørger er medejer af et selskab med navnet E A/S, som skal stifte et lån på kr. 3.250.000 til køb af anpartar i selskabet O ApS. Spørger ejer selskabet E A/S sammen med sin far og medinteressent, som er medkautionist på lånet på kr. 3.250.000.

Samtidig skal selskabet der købes anpart i, altså O ApS, optage maksimalt realkredit og banklån på kr. 6.000.000. Til sikkerhed for de 6.000.000 er der foretaget pant i dette selskabs faste ejendom.

Dermed bliver der en personlig kaution på kr. 9.250.000 for spørger. Af de kr. 6.000.000 er spørger ikke den eneste kautionist, da O ApS's øvrige tre anpartshavere også stiller sikkerhed for gælden. Som nævnt tidligere er spørger heller ikke den eneste kautionist på de kr. 3.250.000, da spørgers far også kautionerer for denne andel.

I sagsfremstillingen er nedenstående formueforhold oplyst for ultimo 2014:

• Egenkapital i VSO:	kr. 2.800.000
• Opsparet overskud:	kr. 2.800.000
• Indestående i VSO:	kr. 200.000
• Indskudskonto:	kr. 0
• Egenkapital i privatsfæren:	kr. 400.000
• Likvider og depoter privat:	kr. 375.000

I det bindende svar bekræfter Skatterådet, at der ikke er tale om, en sikkerhedsstillelse jf. VSL § 10 stk. 6 nu § 4 b stk. 1.

Skatterådet kommer med følgende begrundelser på begge gældsforhold:

Personlig kaution på kr. 3.250.000 i selskabet E ApS forbindelse med køb af anpart i selskabet O ApS

Skatterådet lægger her vægt på, at der ved den personlige kaution på kr. 3.250.000 ikke er stillet sikkerhed i virksomhedsmidler i VSO. Der henvises her til spørgsmål 247 til skatteministeren, hvor denne bekræfter, at en personlig kaution i sig selv ikke er nok til at der er tale om en sikkerhedsstillelse. En personlig kaution skal derimod vurderes fra sag til sag.

I den forbindelse har Skatterådet været inde og vurdere, om spørger får en utilsigtet fordel i privatsfæren i form af en kreditfacilitet. Det er her Skatterådets vurdering, at dette ikke er tilfældet og dermed udløser den personlige kaution på kr. 3.250.000 ikke en sikkerhedsstillelse i VSO.

Personlig kaution på kr. 6.000.000 i forbindelse med optagelse af lån i selskabet O ApS

Ved Skatterådets vurdering lægges der vægt på, at der ved lånoptagelsen er foretaget pant i selskabets ejendom. Derudover er det vurderet, at spørger ikke får en utilsigtet fordel i privatsfæren ved denne disposition.

Dermed er der ikke tale om en sikkerhedsstillelse.

Spørgsmål 2

Samtidig ønsker spørger en bekræftelse på, at optagelse af et privat lån i hans egen private bolig, med personlig hæftelse, ikke udløser en skattemæssig sikkerhedsstillelse jf. VSL § 10 stk. 6 nu § 4 b stk. 1.

Skatterådet henviser her til spørgsmål 54 til skatteministeren, som udtaler følgende:

”Jeg kan i den forbindelse bekræfte, at der ikke sker en beskatning af en sikkerhedsstillelse for privat gæld i form af en alskyldserklæring, hvor virksomhedens aktiver står til sikkerhed for den private gæld, hvis der samtidig er stillet særskilt privat sikkerhed for hele den private gæld.
””

Samtidig henvises der til spørgsmål 250 til skatteministeren, hvor det bekræftes, at såfremt der er stillet virksomhedspant til sikkerhed for privat gæld, så skal der samtidig være en privat sikkerhedsstillelse svarende til gældens størrelse, såfremt der ikke skal opstå en skattemæssig sikkerhedsstillelse i VSO.

Skatterådet konkluderer, at i og med at lånoptagelsen i privatsfæren har en særskilt privat sikkerhedsstillelse i deres private bolig, vil der ikke være tale om en skattemæssig sikkerhedsstillelse jf. VSL § 10 stk. 6 nu § 4 b stk. 1. Dog må gældens værdi ikke overstige privatboligens værdi.

Vores kommentarer til afgørelsen

Her pointerer Skatterådet igen, at en kaution ikke i sig selv er en sikkerhedsstillelse. Kautionen skal fra gang til gang vurderes, inden dette spørgsmål kan besvares.

I den her afgørelse bliver der af Skatterådet lagt vægt på, at når lånet bliver optaget med henblik på at finansiere en ejendom, så skal der ikke ske beskatning af sikkerhedsstillelse i VSO. I denne situation er værdien af ejendommen på niveau med gældens størrelse, og dermed vil værdien af selve ejendommen være nok til at dække gælden. En personlig kaution i denne situation må derfor vurderes blot at være en ekstra sikkerhedsstillelse, som højst sandsynligt ikke bliver nødvendig at gøre brug af. I sagen vurderes det ikke vigtigt, at spørger selv er hovedaktionær i det selskab, hvortil der stilles en personlig kaution.

Skatterådets besvarelse af spørgsmål 2 er ikke overraskende, da der i dette tilfælde er en ejendomsværdi, som er større end den gæld som der bliver stillet sikkerhed for. Dog skal spørger være opmærksom på, at der i fremtiden kan forekomme en skattemæssig sikkerhedsstillelse, hvis husets værdi skulle falde til under gældens størrelse.

SKM2015.528.SR

I denne sag ville spørger have bekræftet, at der ikke forekommer beskatning efter VSL § 10 stk. 6, nu § 4 b stk. 1, hvis spørger laver en personlig kaution, for en kassekredit på 5.000.000 kr., i nystiftet ApS. Det nystiftede ApS er stiftet i forbindelse med en skattepligtig virksomhedsoverdragelse. Denne afgørelse er afsagt inden indførelsen af L123.

Der ønskes at omdanne produktionen af mink til et selskab af hensyn til spørgers anden landbrugsaktivitet i personlig regi. Overdragelsen vil ske som en skattepligtig virksomhedsoverdragelse. Ved omdannelsen til selskab for minkproduktionen, vil varelageret pr. 01.01.2015 i den personlige virksomhed ikke blive overført til selskabet. Minkhaller og andre bygninger, som ejes personligt af spørger, skal udlejes til selskabet til markedsværdien. Til selskabets drift skal der etableres en kassekredit med trækingsret op til 5.000.000 kr. For at selskabet kan få lov at oprette denne kredit, kræver pengeinstituttet at der oprettes en personlig kaution af spørger på det fulde beløb på 5.000.000 kr.

I sagen er der af SKAT indhentet skatteregnskab for 2013, som er det sidste nye regnskab på dette tidspunkt. I dette regnskab, er følgende værdier noteret:

- Indskudskonto: kr. - 2.924.262
- Opsparet overskud inklusiv skat: kr. 5.577.700 kr.
- Egenkapital i virksomhedsregi: kr. 10.707.567
- Egenkapital i personlig regi: kr. 2.113.014
- Varelagers værdi: kr. 10.621.203

Varelagerværdien skal ikke indskydes i selskabet.

Spørger mener, at omdannelsen af minkproduktionen til selskab og deraf den personlige kaution på kr. 5.000.000, er som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, da det er normale vilkår, at et pengeinstitut kræver en personlig kaution i forbindelse med en virksomhedsomdannelse. Af den grund er spørger af den opfattelse, at betingelsen i VSL § 10 stk. 7, nu § 4 b stk. 2, er opfyldt og at der dermed ikke skal foretages en tvangshævning i VSO jf. VSL § 10 stk. 6, nu § 4 b stk. 1. Dertil påpeger spørger også, at kautionen ikke er krydsende, da der ikke stilles kaution af selskabet for den gæld som spørger har personligt.

I Skatterådets svar på ovenstående problemstilling, kan Skatterådet ikke bekræfte over for spørger, at ovenstående disponering ikke vil medføre en tvangshævning i VSO. I meddelelsen lægges der vægt på, at kautionen på kr. 5.000.000 overstiger den private egenkapital på kr. 2.113.014. og at pengeinstituttet dermed kun må være villige til at indgå denne personlig

kautionsfordi de kender til spørgers indestående i VSO. Dermed mener Skatterådet, at ovenstående disposition udløser en sikkerhedsstillelse jf. VSL § 10 stk. 6 nu § 4 b stk. 1. I forhold til om dispositionen er foretaget som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition jf. VSL § 10 stk. 7, nu § 4 b stk. 2, mener Skatterådet, at denne type sikkerhedsstillelse ikke er sædvanlig og kun vil blive indgået hvis ejeren af virksomhedsordningen og selskabet er en og samme person. Der vurderes her, at det forhold at varelagerverdien ikke indskydes i selskabet, er en betingelse, som en tredjemand ikke ville være villig til at acceptere. Indskydelse af varelageret ville alt andet lige være en kilde til at fremskaffe likvider i selskabet, og dermed ville en kassekredit på kr. 5.000.000 kr. ikke være påkrævet. Samtidig lægger Skatterådet vægt på, at kassekreditten på kr. 5.000.000. kan anvendes til at afdrage på det tilgodehavende som spørger har i selskabet.

Vores kommentarer til afgørelsen

Afgørelsen på denne sag er ikke overraskende set i forhold til praksis på området. En personlig kautionsfordi er i sig selv ikke en sikkerhedsstillelse, men skal derimod vurderes i den enkelte sag. I denne sag har spørger ikke en privat formue, der kan rumme den sikkerhed, som han stiller over for pengeinstituttet og dermed er VSO-midler indirekte blevet stillet til sikkerhed for gæld uden for VSO. At Skatterådet vurderer ovenstående disponering til ikke at være på armslængdevilkår, er heller ikke overraskende, da en tredjemand under normale omstændigheder vil have varelageret med i overdragelsen. Især når der er tale om et varelager med en værdi i denne størrelsesorden, da tredjemand ellers vil gå glip af en større fortjeneste ved salg. Skatterådet lægger generelt stor vægt på, at dispositioner i VSO ikke må give utilsigtede fordele i privatsfæren, hvilket de også vurderer, der er i dette tilfælde.

Generelt vil spørger have svært ved at undgå denne sikkerhedsstillelse, da den private egenkapital er langt under det niveau, som den personlige kautionsfordi lyder på, og dermed kan det være svært at se udenom den erhvervmæssige egenkapital. Derfor kunne det være en løsning på denne problemstilling at medtage varelagerverdien i overdragelsen således at VSL § 10 stk. 7, nu § 4 b stk. 2, gør sig gældende omhandlende den forretningsmæssige disposition.

SKM2015.693.SR

I denne sag ville spørger have bekræftet, at pengeinstituttets krav til spørger, om at stille en personlig kautionsfordi til selskabs gæld ikke medfører en sikkerhedsstillelse og dermed en

tvangshævning i VSO jf. VSL § 10 stk. 6 nu § 4 b stk. 1. Denne afgørelse er afsagt inden indførelsen af L123.

Spørger ønsker, at lette fremadrettede generationsskifter i I/S, bestående af fem praktiserende læger, ved at indskyde ejendommen, som de fem læger praktiserer deres lægegerning i, i et selskab. På denne måde vil fremadrettede generationsskifter være lettere, da det dermed ikke kræves at den enkelte interessent skal købe sig ind i ejendommen for at blive en del af interessentskabet. Lægerne vil være anpartshavere i det selskab, som ejendommen indskydes i, med samme ejerandel som de har i deres I/S. Herefter vil lægerne betale husleje til selskabet på kr. 650.000 årligt, og have en uopsigelig lejekontrakt for de næste 10-15 år med dertilhørende pristalsreguleringer. Indskydelse af ejendommen i selskabet vil blive behandlet som et skattepligtigt salg, der bliver indskudt til ejendommens handelsværdi.

I forbindelse med omdannelsen har banken det krav, at den enkelte læge kautionerer personligt og solidarisk for den gæld, der er til ejendommen i selskabet. At pengeinstituttet kræver personlig kaution af den enkelte, er udelukkende som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition ifølge spørger.

I Skatterådets svar på ovenstående problemstilling vurderes det, at denne disponering ikke har til formål at udnytte VSO's fordele. Her henvises der blandt andet til spørgsmål 247 til skatteministeren, som udtaler, at en kaution som udgangspunkt ikke i sig selv er en sikkerhedsstilling, men kautionen skal hver gang vurderes i det konkrete tilfælde.

Den enkelte læge vurderes ikke at få en privat fordel ud af dispositionen og dermed fører ovenstående handling ikke til en hævnning i VSO jf. VSL § 10 stk. 6, nu § 4 b stk. 1. Dermed giver Skatterådet spørger medhold.

Vores kommentarer til afgørelsen

Skatterådet lægger i denne sag stor vægt på, at sikkerheden der stilles i form af en kaution, bliver stillet til at finansiere ejendommen i selskabet. Dermed er lånoptagelsen sket for at finansiere et bestemt aktiv i form af ejendommen og Skatterådet vurderer derfor, at der ved denne disponering ikke forekommer en kreditfacilitet i privatsfæren. Ud fra dette kan vi konkludere, at Skatterådet vurderer, at det forhold at skatteyder er hovedaktionær i selskabet ikke har nogen betydning i denne situation, da Skatterådet må vurdere at den forretningsmæssige begrundelse for disponeringen er sædvanlig. Her henviser Skatterådet samtidig til afgørelsen SKM2015.528.SR, som vi også har kommenteret på, hvor skatteyderen ikke fik medhold i sin sag, da der i denne sag blev oprettet et stiftertilgodehavende og der

samtidig var en kreditfacilitet i privatsfæren, som vil kunne finansiere skatteydere privatforbrug.

SKM2016.495.SR

I denne sag ville spørger have bekræftet, at hans subsidiære hæftelse i ejendoms gæld som ejes 50/50 med ægtefælle, der begge hæfter for ca. 3,2 millioner, ikke er en sikkerhedsstillelse i forbindelse med overgangsperioden pr. 10.06.2014, og dermed ikke indgår i opgørelsen af bagatelgrænsen. Pengeinstitut og realkreditinstitut har pantsikkerhed i ejendommen. Det er kun spørgeres andel af ejendommen der er med i VSO.

Spørger driver til dagligt en bedrift bestående af 64 hektar jord, ca. 75 stk. ammekøer samt noget maskinstationsarbejde.

Driftens omsætning er fordelt således:

- Planteavl: kr. 250.000
- Tilskud, landbrugsjord: kr. 215.000
- Salg af køer: kr. 310.000
- Maskinstationsindtægter: kr. 380.000

Driften af de 64 hektar jord består af 32 hektar som spørger selv ejer, samt 32 hektar jord som lejes af spørgeres ægtefælle, da ægtefællen ejer halvdelen af jorden. Udgiften for forpagtning af ægtefællens andel af jorden udgør kr. 85.000 i 2013.

Spørger mener her, at i og med at der lejes 32 hektar Jord fra ægtefællen, er der en forretningsmæssig begrundelse for, at der er en krydsende sikkerhedsstillelse mellem spørger og dennes ægtefælles gæld i ejendommen jf. VSL § 10 stk. 7, nu § 4 b stk. 2.

Spørger ønsker derfor at få bekræftet gennem et bindende svar, at den krydsende sikkerhedsstillelse der er mellem ham og ægtefællen er foretaget som led i en forretningsmæssig disposition, og dermed ikke indgår i opgørelsen af bagatelgrænsen i overgangsperioden d. 10.06.2014.

Skatterådet vurderer i denne sag, at spørger og ægtefællens krydsende sikkerhedsstillelse ikke er en sikkerhedsstillelse jf. VSL § 10 stk. 6 nu § 4 b stk. 1.

I Skatterådets svar hertil blev der især lagt vægt på et hørings svar til FSR, hvor skatteministeren bekræfter, at en solidarisk hæftelse i forbindelse med et I/S ikke er en skattemæssig sikkerhedsstillelse. Samtidig lægges der vægt på spørgsmål nr. 247 til skatteministeren, hvor

det bekræftes, at en personlig kautionsstillelse i sig selv ikke er nok til at der er tale om en skattemæssig sikkerhedsstillelse.

Derudover er der i besvarelsen af bindende svar også blevet vurderet, at ovenstående disposition ikke leder til en utilsigtet fordel i privatsfæren.

Skatterådet vurderer dermed, at der skattemæssigt ikke er tale om nogen sikkerhedsstillelse og af den grund vurderes det ikke yderligere, hvorvidt der er tale om en forretningsmæssig disposition jf. VSL § 10 stk. 7, nu § 4 b stk. 2.

Vores kommentarer til afgørelsen

I denne sag vurderer Skatterådet, at ovenstående disponering ikke vil udløse en skattemæssig sikkerhedsstillelse jf. VSL § 10 stk. 6 nu § 4 b stk. 1. Dette vurderes på baggrund af skatteministerens udtalelse om, at en solidarisk hæftelse i forbindelse med et I/S ikke udløser en sikkerhedsstillelse samt at en kaution ikke i sig selv er en skattemæssig sikkerhedsstillelse.

I denne sag må det faktum, at sikkerhedsstillelsen ikke giver en utilsigtet fordel i privatsfæren, i form af en kassekredit eller lignende, være det afgørende.

Det faktum at der er samhandel mellem spørger og ægtefælle er ud fra Skatterådets vurdering ikke interessant i denne sag og er dermed ikke medtaget i Skatterådets vurdering af sagen.

SKM2016.411.SR

I denne sag ønsker spørger svar på seks spørgsmål, der vedrører skattemæssige sikkerhedsstillelser ved anvendelse af VSO.

Nedenfor ses de informationer, der er givet i SKM2016.411.SR. Der er oplyst den private balance samt specifikationer til spørger VSO primo og ultimo 2014.

Privat balance		
	31. december 2013	31. december 2014
Aktiver		
Stuehus	647.800	647.800
Bil	145.226	108.920
Likvid beholdning	152.629	207.196
Værdipapirer	13.688.960	19.419.492
Aktiver i alt	14.634.615	20.383.408
Passiver		
DLR-lån	11.089.414	10.832.563
Gæld Sparekassen	3.161.240	5.302.741
Passiver i alt	14.250.654	16.135.304
Privat egenkapital oplyst	3.196.294	6.756.822

Tabel 9, Kilde: Egen tilvirkning ud fra oplysninger fra SKM2016.411.SR

Det bemærkes, at den oplyste egenkapital ikke stemmer overens med forskellen på de oplyste aktiver og passiver. Hvis egenkapitalen beregnes ud fra ovenstående oplysninger, ville den være henholdsvis 383.961 primo og 4.248.104 ultimo 2014.

Specifikationer til VSO		
	31. december 2013	31. december 2014
Indskudskonto	509.567	506.567
Opsparingskonto	930.000	1.677.450
Hensat til senere hævning	334.562	860.549
Mellemregning	2.461.629	2.084.438

Tabel 10, Kilde: Egen tilvirkning ud fra oplysninger fra SKM2016.411.SR

Spørger anmoder Skatterådet om bindende svar efter reglerne i L992 blev indført. Der ønskes svar på dispositioner i VSO således det fremadrettet fortsat er muligt for spørger at anvende ordningen, uden en større tvangshævning som følge af en sikkerhedsstillelse. Spørger har placeret alt realkreditgæld i privatområdet, hvor der er pant i aktiver placeret i VSO.

Nedenfor forklares og analyseres de relevante forhold i SKM2016.411.SR.

Spørgsmål 1

I spørgsmål 1 ønsker spørger besvaret, om det fortsat er muligt at benytte opsparingsmulighederne i VSO, da spørger ikke mener, at værdien af private aktiver overstiger gælden, der er stillet sikkerhed for med VSO-aktiver.

DLR Kredit får d. 4. februar 2015 pant i spørgers private værdipapir depot, som et forsøg på at imødekomme den sikkerhedsstillelse DLR Kredit allerede har i virksomhedens faste ejendom. Det betyder, at DLR nu til sikkerhed for det private lån har pant i værdipapirdepotet og i den faste ejendom. Pantet i fast ejendom kan jf. SKM2016.411.SR ikke ophæves, da et realkreditlån kun kan opnås, hvis der samtidig stilles sikkerhed i fast ejendom.

Skatterådet besvarer spørgsmålet med ”Nej”, da de ikke mener, at værdien af værdipapirdepotet i sig selv er afgørende, da der fortsat er stillet pant i virksomhedsaktiver.

Spørgsmål 2

Spørger ønsker besvaret, om det sekundære pant der efterfølgende er givet, i det private værdipapirdepot medfører, at den eksisterende sikkerhedsstillelse i VSO-aktiver afløses. Spørger er af denne opfattelse, da værdien af det private værdipapirdepot overstiger den private gæld, hvor der er stillet sikkerhed med VSO-aktiver.

Skatterådet besvarer dette spørgsmål med ”Nej”. Der lægges fra Skatterådet side vægt på, at sikkerhedsstillelsen ikke er etableret ved en alskyldserklæring. Skatterådet henviser til, at for der kan undgås beskatning af en sikkerhedsstillelse ved sikkerhed for privat gæld med VSO-aktiver, skal det være på baggrund af en alskyldserklæring. Dette medfører, at sikkerhedsstillelsen ikke er stillet til et specifikt låneforhold, men derimod er gældende for et hvert låneforhold, der etableres fremadrettet.

Spørger har efterfølgende valgt at gå videre til Landsskatteretten med spørgsmål 2. Landsskatteretten stadfæster Skatterådets svar i SKM2018.128.LSR. Spørger har herefter ikke taget sagen videre.

Spørgsmål 3 og 4

Både spørgsmål 3 og 4 i sagen går på, om eventuelle værdiændringer på værdipapirdepotet og øvrige private aktiver vil medføre en beskatning af en ny sikkerhedsstillelse. Dette kunne være tilfældet, hvis de private aktiver falder i værdi, så de er mindre værd end værdien af gælden.

Som følge af svaret i spørgsmål 2, hvor Skatterådet ikke mener sikkerhedsstillelsen i værdipapirerne erstatter sikkerhedsstillelsen i fast ejendom, besvares spørgsmål 3 og 4 med

”Ja”. Dette gøres, da Skatterådet ikke tillægger sikkerhedsstillelsen i værdipapirdepotet nogen værdi i relation til sikkerhedsstillelsen i VSO-aktiver.

Spørgsmål 5

Der ønskes bekræftet i spørgsmål 5, om det lån spørger optaget i sparekassen til køb af private værdipapirer er omfattet af VSL § 10 stk. 6 nu VSL § 4 b stk. 1.

Spørger har andele i et vindmølleinteressentskab, som stilles til sikkerhed for lånet i Sparekassen. Hermed er der stillet sikkerhed for et privat lån med VSO-aktiver.

Skatterådet besvarer spørgsmålet med ”Nej” og lægger til grund til svaret, at Sparekassen har sikkerhed i spørgers strømafregning vedrørende vindmøllerne. Dermed vurderer Skatterådet, at der er tale, om en ny sikkerhedsstillelse jf. VSL § 10 stk. 6 nu VSL § 4 b stk. 1.

Spørgsmål 6

Til spørgsmål 6 ønsker spørger svar på, om han kan undgå en sikkerhedsstillelse, såfremt hans hustru kautionerer for den private gæld i DLR Kredit.

Skatterådet svarer kort til dette, at sikkerhedsstillelsen ikke falder bort i tilfælde af, at hustruen kautionerer.

Vores kommentarer til afgørelsen

Spørger får i denne sag ikke medhold i nogle af de forhold, der spørges til. Spørgsmål 2 stemmer meget godt overens med skatteministerens svar til spørgsmål 54 i forbindelse med udarbejdelse af L200. Her svarer skatteministeren:

”Jeg kan i den forbindelse bekræfte, at der ikke sker en beskatning af en sikkerhedsstillelse for privat gæld i form af en alskyldserklæring, hvor virksomhedens aktiver står til sikkerhed for den private gæld, hvis der samtidig er stillet særskilt privat sikkerhed for hele den private gæld⁶⁷.”

Ovenstående betyder, at såfremt spørger skulle undgå en sikkerhedsstillelse i denne sag, så skulle der have været en alskyldserklæring. Skatterådets fortolkning forekommer efter vores mening ret streng, da reglerne betragtes firkantet angående pantet i fast ejendom. Forholdet at spørger har en privat formue, der kan dække gælden, bør efter vores vurdering være det der lægges vægt på.

⁶⁷ SAU spørgsmål nr. 54 af 4. september 2014 vedr. L200

Hvis en erhvervsdrivende køber fast ejendom i privatsfæren, og der i den forbindelse optages et privat lån, hvor både det private aktiv og VSO-aktiver stilles til sikkerhed, vil det som udgangspunkt altid medføre en sikkerhedsstillelse ud fra denne sag, hvis der ikke er afgivet en alskyldserklæring.

Svaret til spørgsmål 3 og 4 er ikke overraskende set i forhold til Skatterådets svar på de to foregående spørgsmål. Skatterådet tillægger ikke spørgsmålene den store relevans, da de forud har svaret, at sikkerheden i det private værdipapirdepot ikke gør sig gældende, når der fortsat er sikkerhed i den fast ejendom i VSO.

Tilsvarende er Skatterådets svar på spørgsmål 5 heller ikke overraskende, da det fremgår af oplysningerne i skattemeddelelsen, at det er stillet sikkerhed med afregning fra spørgers andele i et vindmølleinteressentskab. Hvis spørger skulle undgå denne sikkerhedsstillelse, kunne det overvejes, at få Sparekassen til alene at have sikkerhed i værdipapirdepotet, som ud fra oplysningerne fortsat har en friværdi, som kan oppebære gælden. En anden mulighed er, at banken kunne få en alskyldserklæring, således banken ikke har pant i noget specifikt.

SKM2017.29.SR

Spørger har i denne sag anmodet Skatterådet om bindende svar på, om indfrielsen af et gammelt privat realkreditlån med sikkerhed i VSO stiftet før 11. juni 2014, gør at han ikke er omfattet af reglerne om sikkerhedsstillelse i VSO. Spørger ønskede at disponere således den tidligere foretaget sikkerhedsstillelse ikke fremadrettet ville påvirke anvendelsen af VSO.

Spørger driver en landbrugsvirksomhed, og har derudover også andele i et I/S, der har VE-anlæg i form af vindmøller og solcelle anlæg. Spørger har privat et realkreditlån på kr. 10.000.000, som har sikkerhed i fast ejendom, der er placeret i VSO. Samtidig har spørger et privat banklån, der primo 2014 udgør kr. 3.161.240 og ultimo 2014 udgør kr. 5.302.741. Til sikkerhed for dette lån, har banken transport i interessentskabsdele, som udgøres af spørgers andel i VE-anlæggene. Derudover har banken transport i strømafregningen fra vindmøllerne. Det private lån i banken blev optaget til køb af værdipapirer i privatsfæren. Det oplyses, at banken ikke har modregningsadgang i værdipapirdepotet.

Det private realkreditlån indfries med et nyt banklån med sikkerhed i de private værdipapirer. Banken er ligeledes indstillet på at samtlige sikkerhedsstillelser, de har i VE-anlæggene ophæves.

Ultimo 2015 havde spørger følgende privat gæld:

• DLR lån:	kr. 8.210.000
• DLR lån:	kr. 2.542.415
• Lån til aktiekøb pengeinstitut:	kr. 3.612.861
I alt	kr. 14.365.276

Ultimo 2015 havde spørger følgende aktiver

• Diverse kontantindskud	kr. 220.553
• Værdipapirer	kr. 28.245.109
• Beboelse	kr. 647.800
• Biler	kr. 111.691
I alt	kr. 29.225.153

Egenkapitalen for spørger lyder således ultimo 2015 på kr. 15.186.877.

I Skatterådets svar til spørger bekræfter Skatterådet, at spørger efter indfrielsen af det gamle private lån ikke vil være omfattet af reglerne omkring sikkerhedsstillelser i VSO. Der lægges vægt på, at der ved indfrielse af gammel gæld ikke længere stilles sikkerhed med virksomhedens aktiver for privat gæld. Som ovenstående opstilling af balancen viser, har spørger en privat egenkapital, som kan stilles til sikkerhed for det private lån.

Vores kommentarer til afgørelsen

Som ovenstående viser, ønsker spørger at tilpasse sin VSO, således det fremadrettet er muligt at benytte mulighederne for opsparing, og samtidig at undgå en stor hævnning som følge af en sikkerhedsstillelse. Spørger får med ovenstående oplysninger fjernet den sikkerhedsstillelse, der tidligere var etableret, og dermed vil spørger ikke være omfattet af VSL § 4 b stk. 1. Spørger optager et banklån i stedet for et kreditforeningslån, og dette må efter det generelle renteniveau for disse typer lån, medføre en ekstra rentebetaling for spørger. Dog vurderes det at være den eneste mulighed, spørger har for at undgå beskatning af den etablerede sikkerhedsstillelse.

Efter vores opfattelse er Skatterådets svar altså ikke overraskende, da disponeringen medfører, at der fremadrettet ikke er stillet sikkerhed med VSO-aktiver for privat gæld. Netop dette var en af hovedårsagerne til indførelsen af L992, da selvstændigt erhvervsdrivende ikke skulle opnå private fordele ved at stille virksomhedens aktiver til sikkerhed for privat gæld.

SKM2021.683.SR

Spørger i denne sag er en landmand, der ønsker nedrive sit eksisterende stuehus, for så at genopbygge et nyt stuehus. Spørger har drevet virksomhed med produktion af juletræer og pyntegrønt i flere år. Virksomheden har været drevet efter reglerne i VSO, og der er igennem årene opsparet overskud i VSO. Indskudskontoen er positiv, og spørger har ikke tidligere haft sikkerhedsstillelser i sin VSO.

Mens det gamle hus nedrives, og det nye opføres, har han brug for en byggekredit. Denne byggekredit placeres i privatsfæren, men den vil have sikkerhed i hele ejendommen, som er placeret i VSO. Det lån som er på ejendommen, er placeret i VSO. Det eneste aktiv, der er placeret i privatsfæren er stuehuset.

Der er af spørger stillet 9 spørgsmål i SKM2021.683.SR, som uddybes og kommenteres herunder.

Spørgsmål 1

I spørgsmål 1 ønsker spørger bekræftet, at en byggekredit på 4 mio. med pant i landbrugsejendommen ikke er omfattet af reglerne omkring sikkerhedsstillelse. Størrelsen på byggekreditten er ikke lagt fast, men der trækkes på kreditten i takt med opførelsen af det nye stuehus. Størrelsen på byggekreditten fastlægges ud fra de samlede byggeomkostninger. Spørger ønsker bekræftet, at undtagelsesbestemmelsen i VSO § 4 b stk. 3 er gældende i hans tilfælde.

Skatterådet svarer ”Ja” til spørgsmålet. Der nævnes, at der som udgangspunkt er tale om en sikkerhedsstillelse, når der stilles VSO-aktiver til sikkerhed for privat gæld jf. VSL § 4 b stk. 1. Skatterådet kommer dog frem til at spørger, er omfattet af undtagelsesreglen i VSO § 4 b stk. 3, som siger, at bestemmelsen i VSL § 4 b stk. 1 ikke finder anvendelse, i tilfælde hvor ejendommen tjener til bolig for den skattepligtige, og at gældens kursværdi ikke overstiger ejendomsværdien. Spørger bliver altså ikke omfattet af reglerne for sikkerhedsstillelser til trods for, at der er stillet sikkerhed med VSO-aktiver for en gæld i privatsfæren. Det er dog et krav, at byggekreditten ikke benyttes til andre formål end opførelse af den nye bolig.

Spørgsmål 2

Spørger ønsker at få bekræftet, om det har betydning i relation til sikkerhedsstillelser, at han bebor grunden i en camping eller en opsat beboelsesvogn.

Skatterådet besvarer, at det ikke har nogen betydning, hvorvidt spørger bebor grunden under opførelsen af det nye hus. Der henvises til svaret i spørgsmål 1, hvor Skatterådet konkluderer, at spørger er omfattet af VSL § 4 b stk. 3.

Spørgsmål 3

Spørger ønsker bekræftet, at det ikke medfører en hævning, når der er delvis fritagelse for tinglysning af den private byggekredit som følge af, at der på et tidligere tidspunkt var betalt tinglysningsafgift vedrørende et erhvervsmæssigt lån.

Skatterådet kommer i dette tilfælde frem til, at det ikke medfører en hævning. Der henvises til tinglysningslovens § 5 a stk. 1, som siger tinglysning af pant i fast ejendom, kan være fritaget for tinglysningsafgift, af den del af lånet, der ikke er større end hovedstolen på det eksisterende lån.

Spørgsmål 4

En arkitekt havde i forbindelse med opførelsen af det nye hus opgjort værdier for nogle aktiver, spørger ønskede at genbruge fra det gamle stuehus. Spørger ønskede i den forbindelse svar på, om værdien af disse aktiver kunne tilskrives anskaffelsessummen for det nye hus. Værdierne var af arkitekten opgjort som følger:

Eltavle	10.000 kr.
Kloak	20.000 kr.
Genbrug af fundament del mod vest op til tilstødende kontor	25.000 kr.
Værdi af grund	100.000 kr.
50 ampere	50.000 kr.
Tilslutning el	19.500 kr.
Tilslutning vand	36.250 kr.
I alt	260.750

Table 11, Kilde: SKM2021.683.SR

Skatterådet svarer ”Nej” til at ovenstående værdier kan indgå i anskaffelsessummen. Der henvises til SKM2016.45.SR, hvor Skatterådet bekræfter, at det skal være de oprindelige anskaffelsessummer, der med tilskrivning af eventuelle forbedringer, der skal indgå.

Skatterådet besvarer spørger med, at ovenstående værdier, er et udtryk for aktuelle værdier, og derfor kan disse værdier ikke indgå.

Spørgsmål 5 og 8

Spørger ønsker i spørgsmål 5 bekræftet, om udgifter til; arkitekt, miljøscreening, rådgivende ingeniører og geoteknisk rådgivning kan indgå i anskaffelsessummen til det nye stuehus. Der er betalt kr. 213.750 og udgiften til de førnævnte omkostninger forventes at løbe op i kr. 300.000. Derudover ønskes det i spørgsmål 8 besvaret, såfremt spørgsmål 5 besvares med ”Ja”, at byggekreditten kan etableres med det samme, således førnævnte udgifter allerede nu kan dækkes af byggekreditten.

Spørgsmål 5 besvares med ”Ja” af Skatterådet. Der er i dette tilfælde, modsat spørgsmål 4, tale om konkrete anskaffelsessummer. Dermed kan de nævnte omkostninger medregnes til anskaffelsessummen af stuehuset. Vedrørende spørgsmål om byggekreditten kan oprettes med det samme, altså inden byggeriet egentlig er gået i gang, svarer Skatterådet bekræftende, at dette godt kan lade sig gøre. Der henvises til, at spørger er omfattet af VSL § 4 b stk. 3 uanset om byggeriet er i gang i sin fysiske form.

Spørgsmål 6

Spørger ønsker svar på, om værdien af byggeriet for det gamle stuehus kan indgå i anskaffelsessummen til det nye stuehus.

Skatterådet svarer ”Nej” til det konkrete spørgsmål, og henviser til ejendomsvurderingslovens § 17 stk. 3. Den specifikke byggeret skal ikke tillægges separat, da grundværdien som udgangspunkt skattemæssigt tillægges anskaffelsessummen.

Spørgsmål 7

Spørger ønsker i dette spørgsmål besvaret, om haveanlæg tilhørende stuehuset kan tillægges anskaffelsessummen for det nye stuehus. Spørger har ud fra sit branchekendskab opgjort værdien til kr. 100.000.

Svaret til spørgsmål 7 er det samme som til spørgsmål 4, hvor Skatterådet svarer, at værdien er et udtryk for aktuelle værdier og ikke anskaffelsessummen. Det vil sige, at den opgjorte værdi af haven ikke kan tillægges anskaffelsessummen af det nye sommerhus. Skatterådet henviser til, at anskaffelsessummen jf. VSL § 4 b stk. 3 skal opgøres ud fra det, det har kostet at bygge huset tillagt anskaffelsessummen af eksempelvis haven.

Spørgsmål 9

I spørgsmål 9 ønskes svar på, om nedrivningsomkostningerne til at rive det gamle stuehus ned, kan tillægges anskaffelsessummen for det nye stuehus. Omkostningen til nedrivningen er af spørger estimeret til ca. kr. 225.000.

Skatterådet bekræfter, at nedrivningsomkostningen kan tillægges anskaffelsessummen for det nye stuehus med henvisning til VSL § 4 b stk. 3. Det begrundes med, at det er nødvendigt at nedrive det gamle stuehus for at kunne opføre et nyt.

Vores kommentarer til afgørelsen

Der trækkes på byggekreditten i takt med at stuehuset opføres, og derfor må det vurderes, at ejendomsværdien stiger i takt med, at der trækkes på byggekreditten. At VSL § 4 b stk. 3 også finder anvendelse på et stuehus under opførelse bekræftes ligeledes i SKM2015.805.SR og den juridiske vejledning C.C.5.2.10. Det er dog et krav, at en byggekredit i privatsfæren med sikkerhed i VSO-aktiver udelukkende anvendes til opførelse af ejendommen, og ikke til andre private formål.

Som udgangspunkt vil et fraflyttet stuehus ikke være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i VSL § 4 b stk. 3, da boligen så ikke længere tjener den skattepligtige. Der bliver derfor i spørgsmål 2 spurgt ind til, om det er et krav, at spørger stadig bebor ejendommen, til trods for den er under opførelse. Hvis Skatterådet ikke havde bekræftet spørgsmål 2, ville den skattepligtige være nødsaget til at bebo ejendommen under opførelse, men denne sag belyser, at VSL § 4 b stk. 3 har den ønskede effekt.

Der spørges flere steder indtil, hvad der kan indgå i anskaffelsessummen til det nye stuehus. Overordnet svares der, at aktiver der er opgjort til en given værdi, ikke kan indgå. Der skal være tale om anskaffelsessummer for de enkelte dele tillagt eventuelle forbedringer.

Delkonklusion

Ud fra gennemgang, analyse og vurdering af ovenstående skattemeddelelser kan det konkluderes, at rammerne for, hvornår der er tale om en forretningsmæssig disposition er snævre. I SKM2015.581.SR er dispositionen foretaget inden L200 og L123 blev indført. Ud fra reglerne fremsat i L200 ville spørger i denne sag, ikke kunne undgå en ekstra beskatning som følge af en sikkerhedsstillelse. Med indførelsen af L123 kunne spørger i denne sag dog undgå en beskatning af sikkerhedsstillelsen som følge af VSL § 4 b stk. 4. I SKM2017.291.SR får spørger ligeledes ikke medhold i, at der kan være tale om en forretningsmæssig disposition, da

Skatterådet, og senere Byretten, ikke mener, at to-trins testen er opfyldt. Generelt lægges der fra myndighedernes side vægt på, at for at en sikkerhedsstillelse kan være omfattet af VSL § 4 b stk. 2, skal den være opstået som følge af en egentlig samhandel, som skal foregå på armslængdevilkår. Fælles for SKM2017.29.SR og SKM2015.581.SR er, at der ikke er en uafhængig tredje part indblandet i nogle af sagerne. Der er således i begge sager den samme person, der nyder godt af sikkerhedsstillelsen, og dermed er kravene til at kunne påvise to-trins testen skærpede. Modsat de to førnævnte sager er det i SKM2015.474.SR bekræftet af Skatterådet, at der er tale om en forretningsmæssig disposition. Forskellen til de to førnævnte sager er, at der i SKM2015.474.SR er tale om et brødrepår, som stiller sikkerhed for et fælles I/S. Brødrepår anses ikke som nærtstående i den forstand, at skat vurderer, at disponering bliver foretaget for at give en gave. Der er i sagen også lagt vægt på, at alle salg imellem brødrene er foretaget på markedsvilkår. Der er ifølge Skatterådet tale om en sikkerhedsstillelse der er omfattet af VSL § 4 b stk. 2.

Når en sikkerhedsstillelse er foretaget, som en personlig kaution, er det i den enkelte sag op til en konkret vurdering, om der er tale om en skattemæssig sikkerhedsstillelse. Det afgørende i sager med kautioner er, at det ikke skaber en fordel i privatsfæren, eksempelvis i form af en kassekredit, der benyttes privat. Ud fra SKM2015.566.SR kan det ligeledes konkluderes, at en personlig kaution ikke anses som værende en sikkerhedsstillelse, når der i forvejen er sikkerhed i aktiver, som kan dække gælden. I SKM2015.693.SR er dette også tilfældet, hvor långiver i forvejen har sikkerhed i et aktiv, der kan dække gælden. Omvendt er der i SKM2015.528.SR afgivet en personlig kaution for en kassekredit i spørgers nystiftede selskab. Spørgers private egenkapital vurderes ikke at være tilstrækkelig til kautionens størrelse, og det vurderes derfor i denne sag, at pengeinstituttet har set mod spørgers egenkapital i VSO. Konkret har spørger i denne sag et varelager, som kunne indskydes i selskabet, og dermed stille sikkerhed for kassekrediten i selskabet. Varelager indskydes ikke i selskabet, hvilket en uafhængig part sandsynligvis ikke ville gå med til. Dette set i forhold til den store værdi af varelageret. Dermed vurderes det af Skatterådet ikke at være af en forretningsmæssig karakter, hvorfor den personlige kaution i denne situation ikke er omfattet af VSL § 4 b stk. 2.

I SKM2016.495 er der tale om et ægtepar der ejer en ejendom 50/50. Her bekræfter Skatterådet, at den subsidiære hæftelse, som ægtefællerne har med hinanden ikke er omfattet af VSL § 4 b. Det sidestilles i den forbindelse med en solidarisk hæftelse i et I/S, som ligeledes heller ikke er omfattet af VSL § 4 b. Sikkerhedsstillelsen i denne sag vurderes ikke at give nogle fordele i privatsfæren, og dermed ses der ikke på samhandlen mellem dem.

I situationer hvor der er stillet sikkerhed for private aktiver med et ejerpantebrev i VSO-aktiver vil der i de fleste tilfælde være tale om en sikkerhedsstillelse omfattet VSL § 4 b. I SKM2016.411.SR har spørger netop stillet sine VSO-aktiver til sikkerhed for privat gæld, hvilket Skatterådet bekræfter er omfattet af netop VSL § 4 b. stk. 1. Spørger forsøger i sagen at undgå en sikkerhedsstillelse ved at stille private værdipapirer til sikkerhed for den private gæld. Dette er ikke muligt ifølge Skatterådet, da der til sikkerhed for realkreditgæld altid er et krav, at der er sikkerhed i den faste ejendom. Skatterådet lægger til grund for sit svar, at den sikkerhedsstillelse der er foretaget, er i et specifikt aktiv. Det kunne være undgået ved en alskyldserklæring. Spørger fra SKM2016.411.SR vælger efterfølgende at gå videre med sagen i SKM2017.29.SR. Spørger ønsker nu at undgå en sikkerhedsstillelse ved at indfri de private realkreditlån, som skal erstattes af et nyt banklån med sikkerhed i spørgers private værdipapirdepot. Skatterådet bekræfter i denne sag, at der ikke længere ville være en sikkerhedsstillelse omfattet af VSL § 4 b. Netop situationer som denne, hvor spørger tidligere havde opnået fordele i privatsfæren ved at stille sine VSO-aktiver til sikkerhed, var en af de ting myndighederne ville komme til livs med L200.

I SKM2021.683.SR er der tale om et stuehus under opførelse. Opførelsen finansieres af en byggekredit med sikkerhed i VSO-aktiver, hvilket Skatterådet bekræfter, ikke er omfattet af reglerne omkring sikkerhedsstillelser. Derimod finder VSL § 4 b stk. 3 anvendelse, da ejendommen skal tjene til bolig for den selvstændige. Der lægges til grund, at værdien af stuehuset vil stige i takt med der bruges af byggekreditten. Dermed overstiger stuehusværdien ikke den gæld, der løbende forøges ved opførelsen. Denne sag belyser, at undtagelsesbestemmelsen i VSL § 4 b stk. 3 har den ønskede effekt.

L200 og L123 kontra forarbejderne til VSO

Som nævnt tidligere under afsnittet ”Virksomhedsordningens historie” blev VSO indført som et alternativ til personskatteloven. Ifølge forarbejderne til VSL skulle indførelsen medføre at valget mellem personlig virksomhed eller selskab ikke havde så stor betydning i forhold til skattereglerne. I forarbejderne fremgår følgende baggrunde for indførelsen af VSO:⁶⁸

- Der skulle opnås større fradragsværdi for renteudgifter i virksomheden.
- Det var et ønske, at en del af virksomhedens overskud skulle beskattes som kapitalindkomst for på den måde at sidestille investering i egen virksomhed med alternative investeringer.
- Det skulle være muligt at indkomstudjævne i form af opsparing af overskud i virksomheden til en foreløbig skat.

Hvis indskudskontoen var negativ, ansås det som, at der var lånt af virksomheden. Dette medførte rentekorrektion, som skulle udregnes på baggrund af rentekorrektionssatsen. Denne var ved indførelsen på niveau med kapitalafkastsatsen. Det var således ikke et krav, at indskudskontoen var positiv for, at der kunne ske opsparing i virksomheden.

I relation til sikkerhedsstillelser i VSO fremgår følgende sætning i forarbejderne til VSL § 3:
*”Den skattepligtige kan endvidere optage private lån mod sikkerhed i virksomhedens aktiver, uden at dette påvirker indskudskontoen. Da der er tale om et privat lån, vil renteudgiften være negativ kapitalindkomst med en skatteværdi på ca. 50 pct.”*⁶⁹

Vi anser denne bemærkning som, at det ved indførelsen af VSO var tilladt at benytte VSO-aktiver til at stille sikkerhed for private lån. Der argumenteres for at renterne ved et privat lån, ikke indgår i VSO, og at der dermed ikke opnås større fradragsværdi for disse. De dispositioner hvor der før 2014 var stillet sikkerhed for privat gæld med VSO-aktiver, var altså ikke foretaget ud fra en fortolkning af forarbejderne til VSO. Det stod sort på hvidt at erhvervsdrivende, der benyttede VSO havde muligheden for at stille VSO-aktiver til sikkerhed for privat gæld.

Med indførelsen af L200 og L123 blev det indført, at det ikke skulle være muligt at stille VSO-aktiver til sikkerhed for privat gæld. Myndighederne ønskede med lovændringerne at gøre op med den fordel erhvervsdrivende kunne opnå i privatsfæren ved at benytte VSO-aktiver til sikkerhed for privat gæld.

I de oprindelige forarbejder til VSO står følgende:

^{68 69} Forarbejder til virksomhedsskatteloven, 5. december 1985

”Da den skattepligtige almindelige indkomst behandles forskelligt under virksomhedsordningen og uden for, er det en forudsætning for at anvende ordningen, at der udarbejdes et særskilt regnskab for virksomheden. Virksomhedens økonomi skal regnskabsmæssigt være adskilt fra den skattepligtiges private økonomi.”⁷⁰

Ovenstående sætning understreger, at det fra start var hensigten at adskille virksomhedens økonomi fra den private økonomi.

Efter vores opfattelse modsiger de oprindelige forarbejder sig selv en smule ved at kræve total adskillelse af virksomhedens økonomi og den private økonomi, og samtidig tillade at VSO-aktiver kan bruges til at stille sikkerhed for gæld i privatsfæren. Her virker det ikke som om, at det har været overvejet, hvilke private fordele en sikkerhedsstillelse med VSO-aktiver kunne medføre. Ved at benytte VSO-aktiver til at stille sikkerhed, er der efter vores opfattelse ikke den totale adskillelse mellem virksomhed og privat, som ellers var tiltænkt.

Vi mener derfor, at indførelsen af L200 og L123 på sin vis er i overensstemmelse med den oprindelige lov set ud fra perspektivet, om at holde virksomhedens økonomi og den private økonomi total adskilt.

Ud fra vores vurdering er der i forarbejderne ikke taget højde for konsekvenserne ved, at det er tilladt at stille VSO-aktiver til sikkerhed for privat gæld.

Praksis for sikkerhedsstillelser efter L200 og L123

Vi vil i dette afsnit forsøge at vurdere praksis for sikkerhedsstillelser efter indførelsen af L200 og L123. Dette gøres ud fra ovenstående analyse af udvalgte skattemeddelelser.

Ved indførelsen af ændringslovene var en af undtagelserne, at en sikkerhedsstillelse foretaget i en forretningsmæssig disposition ikke medførte en hævnning. Ud fra SKM2017.291.SR, SKM2015.474.SR og SKM2015.528.SR ser vi en overordnet praksis som siger, at der på ingen måde må forekomme en privat fordel som følge af dispositionen. En anden gennemgående forudsætning for at være omfattet af VSL § 4 b stk. 2, er at det er det forretningsmæssige, der skal være det bærende og ikke selve sikkerhedsstillelsen. Her lægges til grund at der skal være en betydelig samhandel, som skal foregå på armslængdevilkår.

⁷⁰ Forarbejder til virksomhedsskatteoven, 5. december 1985

I SKM2015.474.SR lægges der vægt på, at sikkerhedsstillelsen ikke er foretaget med en nært beslægtet set i skattemæssig forstand. Det vil sige, at det også har betydning, om sikkerhedsstillelsen er foretaget overfor en nært beslægtet person nævnt i boafgiftslovens § 22. Bevisbyrden er for personen, der stiller sikkerhed med VSO-aktiver, større når det er til en person i den nært beslægtede kreds skatteretligt.

Derudover ses det i SKM2017.291.SR at kravene til to-trins testen er skærpede, hvis en ejer af en personlig virksomhed i VSO stiller sikkerhed for sit eget selskab, også selvom en samhandel løber op i kr. 6.500.000.

Generelt er tendensen at det er få situationer, hvor Skatterådet vurderer, at der kan være tale om en forretningsmæssig disposition.

Gennemgående ses det i de udvalgte afgørelser, at en personlig kaution i sig selv ikke anses som en sikkerhedsstillelse. Et krav hertil er, at det private aktiv, der kautioneres for, som minimum skal kunne dække den private gæld, der stilles sikkerhed for. Hvis den private gæld er større end aktivet, kan det medføre en sikkerhedsstillelse. Der må ved en personlig kaution ikke opstå en utilsigtet privat fordel som følge af sikkerhedsstillelsen. I SKM2015.528.SR vurderer Skatterådet, at banken må have kendskab til spørgers VSO-midler, da spørgers private egenkapital ikke tilstrækkelig til at dække sikkerhedsstillelsen.

Ifølge praksis i SKM2021.683.SR finder VSL § 4 b stk. 3 stadig anvendelse selvom stuehuset ikke bebos under ombygning. Det vil sige, at en sikkerhedsstillelse for en byggekredit i privatsfæren godt kan have sikkerhed i VSO-aktiver såfremt byggekreditten ikke benyttes til andre private formål. Gælden må dog aldrig overstige værdien af stuehuset.

I situationer hvor erhvervsdrivende ønsker at udleje en tidligere privat bolig, er det efter L123 blevet muligt at undgå en sikkerhedsstillelse. VSL § 4 b stk. 4 blev indført, og i en situation hvor en tidligere privat bolig indskydes medfører det nu kun en hævnning som følge af indskydelse af gælden. I den mellemliggende periode mellem indførelsen af L200 og L123 medførte dispositionen med indskud af tidligere privat bolig, at der både skete en hævnning i form af en sikkerhedsstillelse og en hævnning i form af bruttoprincippet.

Konklusion

VSO blev indført tilbage i 1987 som et alternativ til beskatningen efter personskattelovens regler for selvstændigt erhvervsdrivende. Ordningen blev indført for at sidestille selvstændigt erhvervsdrivende, som driver en personlig virksomhed, med erhvervsdrivende som driver virksomhed i selskabsform. Det medførte, at det ved anvendelse af VSO var muligt at opspare en del af virksomhedens overskud til en aconto skat svarende til selskabsskatteprocenten. Ved anvendelse af VSO blev det også muligt at fratække renteudgifter i den personlige indkomst fremfor som kapitalindkomst. På den måde opnås der et større fradrag for renteudgifterne, da den personlige indkomst beskattes hårdere end kapitalindkomsten.

Med indførelsen var der også nogle krav, som skulle overholdes før ordningen kunne benyttes. Virksomhedens økonomi og den selvstændiges private økonomi skal være adskilte. Til at afhjælpe dette skal der etableres en mellemregning med virksomheden og den selvstændiges private økonomi. Hvis den selvstændige i løbet af året har lånt penge af virksomheden, og det medfører, at saldoen på mellemregningskontoen bliver negativ, medfører det en hævning i hæverækkefølgen. Udover en total adskillelse af virksomhedens økonomi og den selvstændiges private økonomi, er det også et krav, at der det første år VSO anvendes, opgøres en indskudskonto. Denne er et udtryk for virksomhedens nettoværdi. Der skal hvert opgøres et kapitalafkastgrundlag ultimo og primo. Denne benyttes til beregning af kapitalafkast, også bruges den sammen med indskudskontoen til at bestemme størrelsen på rentekorrektionen. Hvis indskudskontoen er negativ, skal der beregnes rentekorrektion af den mindste værdi af kapitalafkastgrundlaget primo/ultimo og indskudskontoen primo/ultimo.

I 2014 blev lov. nr. 992 indført, da myndighederne var blevet klar over, at VSO kunne medføre nogle utilsigtede fordele i privatsfæren. De grundlæggende elementer i loven var:

- Det ville kun være muligt at opspare overskud i VSO, hvis indskudskontoen er positiv.
- Det skulle ikke længere være muligt at benytte VSO-aktiver til at stille sikkerhed for gæld, der ikke indgik i VSO.
- Rentekorrektion blev forhøjet med 3 procentpoint, så det ikke længere skulle være en fordel at placere privat gæld i VSO.
- Der blev indført en overgangsordning for selvstændige, der allerede benyttede VSO i 2014. Denne gik ud på, at der blev indført en bagatelgrænse, som lød på kr. 500.000. Hvis indskudskontoen tillagt en eventuel sikkerhedsstillelse pr. 10. juni 2014 var mere negativ end kr. 500.000, ophører muligheden for at spare op i VSO.

Efter indførelsen af lov nr. 992 medførte en eventuel sikkerhedsstillelse en hævnning udenom hæverækkefølgen.

Senere i 2015 blev lovforslag L123 fremstillet, og dette blev indført som lov nr. 652 af 8. juni 2016. Denne lov blev indført, da der var mange uklarheder til den første ændringslov. VSL § 4 b stk. 1-4 erstattede den tidligere VSL § 10 stk. 6-9. Med lov nr. 652 af 8 juni 2016 blev det præciseret, at værdien af en sikkerhedsstillelse skulle overføres til den skattepligtige via hæverækkefølgen jf. VSL § 5. Derudover blev det fastlagt, at værdien af en sikkerhedsstillelse skulle fragå i kapitalafkastgrundlaget.

Ud fra analysen af de udvalgte skattemeddelelser kan det konkluderes, at betingelserne for at der kan være tale om en forretningsmæssig disposition er snævre. Dette konkluderes, da det ses i de analyserede skattemeddelelser, at betingelserne ud fra to-trins testen er svære for de selvstændig erhvervsdrivende at leve op til. Især i situationer hvor sikkerhedsstillelsen er stillet af en selvstændig erhvervsdrivende, som både driver virksomhed i VSO og selskabsform. Kravet til en sådan sikkerhedsstillelse er ifølge vores analyse, at der er en ekstra stor bevisbyrde for den selvstændige til at bevise at sikkerhedsstillelsen, er stillet som led i en forretningsmæssig disposition og på armslængevilkår. Et overordnet emne i de analyserede skattemeddelelser er, at sikkerhedsstillelsen på ingen måde må medføre fordele i privatsfæren for den selvstændig erhvervsdrivende. Af den grund er kravene større når personen der stiller sikkerheden med VSO-aktiver samtidig er hovedaktionær i det selskab som sikkerhedsstillelsen stilles for.

Ved solidariske hæftelser i forbindelse med et I/S anses det i de analyserede skattemeddelelser, at sikkerhedsstillelser for en medinteressent anses som værende som led i en forretningsmæssig disposition. Her er det stadig et krav, at to-trins testen er opfyldt.

I relation til personlig kaution er det i den enkelte sag op til konkret vurdering hvorvidt der er tale om en sikkerhedsstillelse. I vurderingen af dette vurderes det først og fremmest om kautionen udløser en økonomisk fordel i privatsfæren. Derudover kan det konkluderes, ud fra vores analyse, at en personlig kaution ikke ses som en sikkerhedsstillelse, hvis der i forvejen er sikkerhed i et privat aktiv som kan oppebære gælden.

Undtagelsesbestemmelsen i VSL § 4 b stk. 3 virker efter hensigten set ud fra SKM2021.683.SR. Her ses det, at VSO-aktiver kan bruges til, at stille sikkerhed for en blandet benyttet ejendom under opførsel. Dog må gælden til den private del af ejendommen ikke overstige værdien af den private del af aktivet.

Den sidste undtagelsesbestemmelse til VSL § 4 b stk. 1 er VSL § 4 b stk. 4. I SKM2015.581.SR bliver den selvstændig erhvervsdrivende beskattet dobbelt i form af en sikkerhedsstillelse og bruttoprincippet. Denne problemstilling løses i L123, hvor det nu er muligt at undgå beskatning af en sikkerhedsstillelse, hvis boligen der indskydes, tidligere har tjent til privat bolig for den selvstændige.

Ud fra vores vurdering af om ændringslovene L200 og L123 er i overensstemmelse med hensigten i forarbejderne til VSO kan det konkluderes, at det grundlæggende er i overensstemmelse med hinanden. Det konkluderes i vores vurdering, at de oprindelige forarbejder til VSO ikke tager højde for, at en sikkerhedsstillelse med VSO-aktiver i privatsfæren kan udløse en fordel privat. I de oprindelige forarbejder fremgår det, at der skal være adskillelse mellem virksomhedens økonomi og den private økonomi. Ud fra dette konkluderes det, at L200 og L123 er i overensstemmelse med forarbejderne til VSO.

Litteraturliste

Websider

- Skm.dk, Skattereformer og -omlægninger fra 1987 til 2009, 03-02-2022
<https://www.skm.dk/aktuelt/publikationer/%C3%B8vrige-publikationer/kort-overblik-over-skattereformer-og-omlaegninger-fra-1987-til-2009/>. Hentet 6-3-2022.
- Ft.dk, Folketinget, L200 forslag til lov om ændring af virksomhedskatteloven og kildeskatteloven, Besøgt 03-02-2022
<https://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/l200/index.htm>
- Skm.dk, Virksomhedsbeskatning - belysning af virksomhedsskatteordningen, 02.11.2007
[Virksomhedsbeskatning - belysning af virksomhedsskatteordningen | Skatteministeriet \(skm.dk\)](https://www.skm.dk/Virksomhedsbeskatning-belysning-af-virksomhedsskatteordningen-Skatteministeriet), hentet d. 08.04.2022.
- Libsguides.cbs.dk, Love & Regler, 12.08.2021
[Love & Regler - Danske Retskilder - Libsguides at Copenhagen Business School \(cbs.dk\)](https://www.libsguides.cbs.dk/love-og-regler), hentet d. 14.04.2022.
- Anklagemyndigheden.dk, højesteret
<https://anklagemyndigheden.dk/da/hojesteret>, hentet d. 13.04.2022.
- Anklagemyndigheden, landsretten
<https://anklagemyndigheden.dk/da/landsretten>, hentet d. 13.04.2022.
- Anklagemyndigheden, Byretten
<https://anklagemyndigheden.dk/da/byretten>, hentet d. 13.04.2022.
- Retsinformation.dk, To instandsprincippet
<https://www.retsinformation.dk/eli/ft/199212K00034>, hentet d. 14.04.2022.
- Skatteforvaltningen.dk, Om Skatterådet
<https://www.skatteforvaltningen.dk/skatte raadet/om-skatte raadet/>, hentet d. 14.04.2022.
- Skatteankestyrelsen.dk, Landsskatteretten
<https://www.skatteankestyrelsen.dk/om-styrelsen/organisation/landsskatteretten/>, hentet d. 14.04.2022.
- Skat.dk, Skattesatser
<https://skat.dk/data.aspx?oid=2035568> , hentet d. 13.4.2022
- Skm.dk, Skatteværdi af fradrag i 2019, 14.03.2019
<https://www.skm.dk/skattetal/statistik/arkiv/skattevaerdi-af-fradrag-i-2019/>, hentet d. 18.03.2019.
- Skat.dk, Kapitalafkastsatsen og rentekorrektionssatsen for 2021, 10.09.2021
<https://skat.dk/data.aspx?oid=2335186>, hentet d. 18.03.2022.
- Skatteinform.dk, den udvidede hæverækkefølge ved valg af virksomhedsordningen
<https://www.skatteinform.dk/dk/ydelser/virksomhedsordningen/haeveraekkefoelge-virksomhedsordningen/>, hentet d. 23.03.2022.
- Legaldesk.dk – Ejerpantebrev
<https://www.legaldesk.dk/artikler/ejerpantebrev> hentet d. 14.4.2022

- Legaldesk.dk – Kaution
<https://www.legaldesk.dk/artikler/kaution?type=all&term=Kaution> hentet d. 14.4.2022

Love og lovforslag

- Virksomhedsskatteloven – VSL
- Statsskatteloven – SL
- Varelagerloven - VLL
- Årsregnskabsloven - ÅRL
- Kildeskatteloven – KSL
- Danmarks Riges grundlov
- Lov nr. 144 af den 19. marts 1986: Lov om indkomstbeskatning af selvstændige erhvervsdrivende
- Lovforslag L200: Forlag til lov om ændring af virksomhedsskatteloven og kildeskatteloven
- Lovforslag L 123: Forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v., aktieavancebeskatningsloven, virksomhedsskatteloven og forskellige andre love og om ophævelse af lov om investeringsfonds.
- Lov nr. 992 af 16. september 2014, Lov om ændring af virksomhedsskatteloven og kildeskatteloven
- Lov nr. 652 af 8. juni 2016
- 2013/1 BTL 200 – Betænkning over lovforslag L200

Spørgsmål til L200

- SAU spørgsmål nr. 247 af 5. december 2014 vedr. L200
- SAU spørgsmål nr. 33 af 3. september 2014 vedr. L200
- SAU spørgsmål nr. 52 af 4. september 2014 vedr. L200
- SAU spørgsmål nr. 54 af 4. september 2014 vedr. L200

Juridiske vejledninger

- C.C.5.2.10 – Overskud og virksomhedsskat
- C.C.5.2.7.1 – Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien
- C.C.5.2.5.1 – Generelt om indskudskontoen
- C.C.5.2.9.3 – Kapitalafkastgrundlaget
- C.C.5.2.9.4 – Kapitalafkastsatsen
- C.C.5.2.5.3 – Værdiansættelsen ved opgørelsen af indskudskontoen
- C.C.5.2.5.5 – Årlige reguleringer af indskudskontoen
- C.C.5.2.11 – Rentekorrektion
- C.C.5.2.6 – Mellemløbskontoen
- C.C.5.2.7.2 – Overførsler i hæverækkefølgen
- C.A.8.4.1.2 – Fordeling efter reglen om medarbejdende ægtefælle

Skattemeddelelser

- SKM2016.495.SR
- SKM2021.683.SR
- SKM2015.805.SR
- SKM2015.581.SR
- SKM2015.528.SR
- SKM2015.693.SR
- SKM2015.566.SR
- SKM2015.474.SR
- SKM2016.411.SR
- SKM2017.29.SR
- SKM2017.291.SR
- SKM2021.715.BR
- SKM2015.805.SR
- Landsskatteretsafgørelse, journalnummer 17-0987789

Andet materiale

- Undervisningsmateriale fra Skatteret 1 og 2, 2021, v. Jesper Pultz Havgaard
- LFF 1985-12-05 nr. 107 - Forarbejder til virksomhedsskatteoven, forslag til lov indkomstbeskatning af selvstændige erhvervsdrivende, 5. december 1985

Bøger

- Per Darmer, Birgit Jordansen, Jens Astrup Madsen og Johannes Thomsen, Paradigmer i praksis, 1. udgave, 2010, Handelshøjskolens Forlag, København